Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 19 — No. 6540 — Fiati her yerde 5 kuruş | CUMA — 1 KÂNUNUSANİ 1937 | Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Müdür) - 20113 (Klişe)

Atatürk dün akşam şehrimizi şereflendirdiler

...eisicumhurumuz hariciye vekilimizle Park otelde uzun müddet görüştü

Atatürk, hariciye vekilimizin vazife ifa edişinden bir defa daha memnuniyetlerini izhar ettiler

...icumhur Atatürk refakatlerinde kardeşi bayan Makbule, nafıa bakanı Ali Çetinkaya ve bazı saylavlar bulunduğu halde dün gece saat 20,30 da şehrimizi teşrif buyurmuşlardır.

Kendilerini, İstanbul valisi ve İstanbul komutanı İzmitten karşılamışlar ve Haydarpaşa istasyonunda general Fahreddin, Ali Said, Osman Tufan, Ali Fuad, polis direktörü ve bir çok hükûmet erkânı hazır bulunmuştur.

Atatürk Haydarpaşa iskelesinden Kalamış vapurile doğruca Dolmabahçe sarayına gtimişlerdir.

Reisicumhurumuz Dolmabahçeden Park oteline gitmişler ve Avrupadan dönen hariciye vekilimizi vapurdan çıkar çıkmaz kabul ederek yılbaşını beraber Park otelinde geçirmek üze...e yanında alıkoymuşlardır.

Atatürk Kalamış vapurunda

Atatürk, hariciye vekilimizin vazife ifa edişinden bir defa daha izharı memnuniyet eylemişlerdir.

Balkan antantı

Hariciye vekilimizle M. Metaksas arasında tam bir gürüş birliği var

Hariciye vekilimiz geldi, gazetecilere beyanatında: "Yunanistandan pek çok memnun olarak dönüyorum" dedi

Hariciye vekilimiz B. Tevfik Rüştü Aras dün akşam saat 22,30 da Raçel Karol vapurile Yunanistandan şehrimize gelmiştir. B. Tevfik Rüştü Aras rıhtımda birçok zevat ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanmıştır.

Hariciye vekilimiz kendisi ile görüşen gazetecilere demiştir ki:

— Dost ve müttefik Yunanistandan çok ve pek çok memnun olarak dönüyorum. Cenevre meseelsine gelince: Oraya tekrar gideceğim.

B. Tevfik Rüştü Aras Perapalasa misafir olmuştur.

ATİNADA NEŞREDİLEN TEBLİĞ

Atina 31 (A.A.) — Dün akşam neşredilen resmî tebliğde deniliyor ki:

«Türkiye dış işleri bakanının Atinada ikameti esnasında dost ve müttefik iki memleketi ve Balkan antantını alâkadar eden muhtelif meseleler büyük bir samimiyet havası içinde tetkik edilmiştir.

(Devamı 4 inci sahifede)

Hariciye vekilimiz B. Rüştü Aras

Halledilmesi lâzımgelen bir mesele

Navlun bir senede iki misli yükselir mi?

Geçen eylülde bir ton tiftiğin Almanyaya nakliye ücreti 20 şilindi. Kumpanyalar şimdi 55 şilin yapmak istiyorlar

İhracat eşyası bir vapura yükletilirken

Bazı ecnebi vapur kumpanyalarının ihracat eşyamıza mahsus navlunları yükseltmeğe teşebbüs etmeleri tacirlerimizi telâşa düşürmüştür. Alâkalılar iktisad vekâletine baş vura-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dokuzuncu işletme

Şark demiryolları hükûmete geçti

Şark demiryolları, dün geceden itibaren hükûmete geçmiş ve dokuzuncu işletme müdürlüğü namı altında Devletdemiryolları idaresi tarafından idare edilmeğe başlanmıştır. Dokuzuncu işletme müdürlüğüne tayin edilen eski baş müfettiş bay Selâhaddin Kızıltaşın resmini dercediyoruz.

Yılbaşı Piyangosu dün gece çekildi
Kazanan numaraları 13 cü sahifemizde okuyunuz.

937 yılının talilileri

Bir doktorla hamallar büyük ikramiyeyi kazandı

Güzellik kraliçesi Keriman ve bir kimyager de taliliiler arasındadır

Beşyüz bin liranın iki talilisi: Doktor Orfonidis ve patates tüccarı Lâmbo kızı Sofi

(Yazısı 11 inci sahifede)

Yılbaşı münasebetile bazı müessese ve zevat arasında hediyeler teati edilmiştir. Bunların en mühimleri şunlardır:

Başvekilden Hariciye vekiline!.. | Nafıa vekâletinden Şark demiryolları idaresine!. | Sıhhiye vekâletinden İstanbul doktorlarına!... | İstanbul belediyesinden Şişli halkına!.. | Bay Vasfi Mahirden bay Nurullah Ataça!. | İş bankasından Leylâ ile Mecnun müelliflerine!... | Çallı İbrahimden Akademi direktörüne!.. | Tramvay şirketinden İstanbul halkına!..

Bu sabah Sirkeci istasyonunda yapılan merasim

Ilk devlet treni bu sabah büyük merasimle Edirneye hareket etti

Şark demiryollarının hükûmete geçmesi dolayısile bu sabah Sirkeci istasyonunda büyük merasim yapılmıştır. İstasyonun içi dışı bayraklarla donanmıştı. Edirneye sekizi elli geçe hareket edecek olan katar, yeni lokomotif, vagonlardan mürekkeb ve defne dalları, bayraklarla süslenmişti. Vaktin erken olmasına rağmen istasyonda kalabalık halk birikmişti. Davetlilerin göğüslerinde devlet demiryolları Avrupa hattı dokuzuncu işletme müdürünün bir hatıra olarak tevzi ettiği kırmızı beyaz şeritli rozetler göze çarpıyordu.

Sekiz buçukta vali, parti ve belediye erkânı gelmiş, devlet demiryolları umum müdürü Ali Rıza, dokuzuncu işletme müdür vekili Salâhaddin, şirket komiser ve memurları tarafından karşılanmışlardır.

Saat tam sekiz buçukta valinin nutkile merasime başlanmıştır. Bu nutuktan sonra şehir bandosu tarafından çalınan istiklâl marşı hürmetle dinlenmiş ve bunu müteakıb, umum müdür, işletme müdürü, memurlar ve diğer zevat trene binmişlerdir. Katar Edirneye hareket ederken Devlet demiryolları umum müdürü Ali Rıza da kısa bir nutuk söyliyerek bu hattın millete mal edilmesinin ehemmiyetini tebarüz ettirdikten sonra Başvekil İsmet İnönünün demiryolu siyaseti sayesinde son bir sene zarfında başarılan ehemmiyetli işlerden, yeniden döşenen hatlardan bahsetmiş ve şiddetle alkışlanmıştır. Saat 8,35 de katar coşkun tezahürat arasaında hareket etmiştir.

Umum müdürden sonra memurlardan bir zat ta yazdığı bir şiiri okuyarak sık sık alkışlanmıştır.

Bu sabah ayni merasim Edirnede de yapılacak ve 8,30 da İstanbula hareket eden tren donatılacaktır. İki tren Çorluda karşılaştıkları zaman davetliler istasyona inecekler ve burada da coşkun tezahürat yapılacaktır.

Bu Sabahki Telgraflar

Yeni bir muharebe usulü

Hükûmet kuvvetleri kurt köpeklerile âsilere hücum etmişler!

Avilâ 31 (A.A.) — Hvas ajansı muhabirinden: General Varelanın Villarde yakininde bulunan ordusunun sağ cenahına karşı yapılmış bir taarruz esnasında hükûmet milisleri, hücumlarında vahşi köpekler kullanmışlardır.

Milisler beraberlerinde iri cüsseli ve kurt cinsinden köpekler olduğu halde sürüne sürüne mevzilerinden çıkmışlar ve mükemmel surette yetiştirilmiş, terbiye edilmiş olan hayvanları salıvermişlerdir. Hayvanlar nöbetçi neferlerin gırtlaklarına sarılmışlar ve onları yaralamışlar ve yahud hareket edemiyecek bir hale getirmişlerdir.

Köpeklerin ekserisi öldürülmüş ve taarruz püsükürtülmüştür, ancak Milislerin varelâ kuvvetlerinin ilk saflarına kadar ilerlemeğe muvaffak oldukları zaman ölmüştür.

Asilerin baş kumandanlığı, bu hareketin münferid bir tecrübe olup olmadığını düşünmektedir. İyi yetiştirilmiş çok miktarda köpeğin hücuma azmetmiş olan ve arkasından asri silâhlarla mücehhez kuvvetler gelen mütearrızlar elinde müthiş bir sürpiriz darbesi olabileceği sabit olmuştur.

ASİLERİN TEBLİĞİ

Sevillâ 31 (A.A.) — Dün akşam neşredilen bir tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

Kıtaatımız, Aragon cephesinde mukabil taarruza geçmişlerdir. Düşman kaçmış, bir çok maktul bırakmış, esir ve mühimmat vermiştir. Madrid mıntakasında Guadarromad[illegible] bir çok ölü ve yaralı bırak[illegible]

Fena havalar devam etmekte[illegible] rekâtın inkişafına mani almakta[illegible]

Salamanca 31 (A.A.) — -Resmi tebliğ:- Endülüste Ronda cephesinde Cartagima kasabasını zabtettik.

Jean mıntakasında muhareb[illegible] devam etmektedir. Cumhuriyet[illegible] den 10 kişi telef olmuştur. Cu[illegible] yetçiler, bir çok malzeme de bır[illegible] lardır.

Teruel mıntakasında kızıllar, muharebelerde 1250 maktul vermişlerdir.

Komünizme karşı cephe

Lehistan Almanya ve Japonyanın tekliflerini kabul etmedi

Londra 31 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri, Almanya ile Japonyanın son zamanlarda Varşova hükûmetine müracaat ederek komünist aleyhtarı misaka Lehistanın da iştirak etmesini istemişler ise de Varşova hükûmetinin bunu kabulden imtina eylemiş bulunduğunu bildirmektedir.

Yafada iki sandık dinamit çalındı

Londra 31 (A.A.) — Daily Mail gazetesine Kudüsten haber verildiğine göre, her birinde bin dinamit bulunan iki kasa Yafa limanında çalınmıştır. Bu işte bazı liman memurlarının suçlu oldukları sanılmaktadır.

Sovyet Rusyanın kuvveti

Londra 31 (A.A.) — Sovyetler birliği ticaret mümessilinin hareketi münasebetiple Londranın Sovyet büyük elçisi M. Mainsky dün bir hitabe söyliyerek ezcümle demiştir ki:

Sovyet Rusya elyevm herhangi bir devlet veya devletler grupu ile mücadele edecek ve kendini onlara karşı müdafaa edecek kadar kuvvetlidir.»

Fransada grevler

Paris mıntakasında yiyecek satan müesseseler tekrar işe başladı

Paris 31 (A.A.) — Paris mıntakasının bütün iaşe müessesesceleri dün öğleden sonra hiç bir hadise olmaksızın tahliye edilmiştir. Birçok mağazalarda muamele tekrar başlamıştır. Diğer mağazalarda da bugün işe başlanılacaktır.

Paris mıntakasındaki bütün gıda maddeleri antrepo ve fabrikaları kollektif bir iş mukavelesi imzalamışlardır. Patronlarla amele istikbalde bütün ihtilâfları halle memur bir komisyon ihdasına karar vermişlerdir.

Akdeniz anlaşması

3 veya 4 kânunusanide imza edilecekmiş

Londra 31 (A.A.) — İtalyan - İngiliz Akdeniz anlaşmasının 3 veya 4 kânunusanide imzalanacağı iyi malûmat alan mahafilde zannedilmektedir. Bu anlaşma etrafındaki müzakereler müsaid bir tarzda ilerlemektedir.

Fransız hariciye nazırı Bükreşe geliyor

Bükreş 30 — Gazeteler Fransız hariciye nazırı M. Delbos ile ticaret nazırı M. Bostidin yakında Bükreşe geleceklerini yazıyor.

Bulgar başvekilinin temennileri

M. Köseivanof Türk-Bulgar dostluğunun inkişafından bahsediyor

Bulgar başvekil ve hariciye nazırı M. Köseivanof yeni yıla ait intibalarını soran bir refikimize verdiği cevapta Türk milletini selâmladıktan ve yeni yıl esnasında refah diledikten sonra Türk - Bulgar münasebetlerinin emniyet ve dostluk içinde inkişaf ettiğini keydediyor ve diyor ki:

«Bulgaristan hükûmeti, bu dostluğun bir kat daha kuvvet bulmasını arzu eder. Türkiye cumhuriyetinin arzusunun da ayni merkezde bulunduğuna şüphem yoktur. Coğrafi vaziyetleri, iki memleketi biribirinin yanıbaşında yaşamıya ve inkişaf etmeğe namzet kılmıştır. İki taraf biribirine pek çok müşterek menfaatlerle bağlıdır. İki komşu memleket, milletlerinin sulh ve sükûn dairesinde terakkisi için sıkı bir iş beraberliği içinde çalışmağa mecburdurlar. Şurasına eminim ki Bulgar ve Türk milletleri Balkan sulhunun kuvvetlendirilmesi için emeklerini esirgemiyecekler ve bunu yapmakla umumî sulhun muhafazasına çok kıymetli bir hizmette bulunmuş olacaklardır.»

Arşidük Otto

Yeni sene münasebetile bir beyanname neşretti

Viyana 31 (A.A.) — Otto de Habsburg, yeni sene münasebetiyle, kendisine hemşerilik hakkı vermiş olan 1500 Avusturya komününe bir beyanname göndererek programını izah etmiştir:

Arşidük, dahilî ve haricî sulhü istemektedir. Kendisi çifçilere yardım edecek, işsizlere muavenette bulunacak, ticareti ve sanayii himaye edecektir.

Arşüdük, mecburî askerlik hizmetini ve imparatorluk ananesine tevfikan bir ordu ihdasını tasvip etmektedir. Bu ordu, Avusturyayı bütün haricî taarruzlara karşı muhafaza edecek kabiliyette olacaktır.

Yeni esrar

Lindbergin verdiği paralardan bir kısmı bulundu

Filadelfiya 31 (A.A.) — Öğrenildiğine göre Lindbergin çocuğunun fidyei necatının bir kısmı olan 21,650 dolar Nevjersey zabıtası tarafından bulunmuştur.

Bu keşfin Lindbergin çocuğu meselesinde yeni bir takım esrarı meydana çıkartacağı söylenmektedir.

Meşhur bir bestekâr öldü

Viyana 31 (A.A.) — Litz'in talebesi olan meşhur Avusturyalı piyanist ve bestekâr Felix Rosenthal, uzun bir hastalıktan sonra 70 yaşında olduğu halde vefat etmiştir.

Müşahidler Adanadan Halebe geçtiler

Yenicede Hataylı bir heyetin dileklerini dinlediler

Adana 31 — Bitaraf müşahidler, bugün Toros ekspresile buradan geçerek Halebe gitmişlerdir. Yüzlerce Antakyalı müşahidleri Yenice istasyonunda karşılamıştır.

Müşahidler, Yenicede Mersin Hatay erkinlik heyetini kabul eylemişler, dileklerini, Sancakta Türklerin uğradıkları tazyik hakkında verdikleri izahatı dinlemiştir. Müşahidler, bitarafane hareket edeceklerini vadeylemişler, Adana istasyonunda vali tarafından karşılanmışlar ve on dakika tevakkuftan sonra yollarına devam etmişlerdir.

FRANSIZ KONSOLOSHANESİ VİZE VERMİYOR

Ankara 31 — Buradaki Fransız konsoloshanesi Suriyeye gitmek istiyen Türklere vize vermemektedir.

Genel ithalât rejiminin tatbikine başlanıyor

Yeni genel ithalât rejiminin tatbikine bugünden itibaren başlanacaktır. Bu münasebetle kontenjan sistemi dün akşam kalkmıştır. Yılbaşı dolayısile bugün resmî daireler tatil olduğundan yeni rejime göre yarın sabahtan itibaren muamele yürütüleceğini göz önünde tutan gümrük memurları dün genel ithalât rejiminin hususiyetleri etrafında tatkikatla meşgul olmuşlardır.

Boğazlardan geçecek gemiler

Sahil bataryalarile nerede selâmlaşacaklar

Ankara 31 (A.A) — Çanakkale ve Karadeniz boğazlarından transit suretiyle geçecek ecnebi harp gemileri ile İstanbul limanını ziyaret edecek gemilerin sahil bataryalariyle topla selâmlaşmaları hakkında hükûmetimizce atideki kararların ittihaz edildiği haber alınmıştır:

1 — Karadeniz ve Akdeniz boğazlarından transit suretiyle geçecek ecnebi harp gemileri sahillerimizdeki bataryalarımızla yani Karadeniz boğazındaki Anadolukavağı, Akdeniz boğazındaki Çimenlik bataryaları ile selâmlaşmazlar.

2 — İstanbul limanında tevakkuf edecek olan ecnebi harp gemileri evvelce olduğu gibi Haydarpaşadaki batarya ile selâm teati edeceklerdir. Şu kadar ki torpido muhripleri ile yardımcı gemilerin bu top selâmını ifa etmelerine lüzum yoktur.

Define aranıyor

Içinde 40 bin sarı altın bulunan bir kasa Erkene nehrine atılmış

Lüleburgaz 31 (Akşam) — Lüleburgaza bağlı Çiflik köyü ile Seyidler istasyonu arasında Ergene nehri üzerinde eski bir köprü vardır. Bir kaç günden beri bu köprü altında bir kasa aranıyor.

Rivayet edildiğine göre kasa, Balkan harbi sıralarında bu köprüden nehire atılmış. Kasanın içinde 40 bin altın lira bulunuyormuş. Bir kaç kişi hükûmete müracaatla bu kasayı aramak için izin istemiştir.

İzin verilmiştir. Bunun üzerine jandarma nezaretinde sondaj yapılmaktadır. Sondaj ümidi netice verdiğinden İstanbuldan vinçler getirtilmiş, iskeleler kurulmuştur. Fakat son günlerde nehrin suları kabardığından araştırma işi durmuştur.

Abdülkerim Fransada oturacak

Paris 31 — İyi malûmat alan mahafilde söylendiğine göre Rifli mücahid Abdülkerimin Fransada oturmasına müsaade edilecektir.

Parti kongresi

Izmir vilâyet kongresi bitti, bir ziyafet verildi

İzmir 31 (A.A.) — C. H. Partisi vilâyet kongresi müzakereleri dün bütün murahhasların iştirakile son celsesini akdetmiştir. Bu celsede doğrudan doğruya İzmir şehrine teallûk eden dilekler üzerinde müzakere edilmiş ve kongrede hazır bulunan bazı müdiran ile bizzat ilbay izahat vermişlerdir. Müzakere geç vakte kadar sürmüş ve yeni idare heyeti intihabatı yapılmıştır. Yeni idare heyetine bir de kadın üye seçilmiştir.

Bu münasebetle Parti tarafından Kültürparkta bir ziyafet verilmiştir. Ziyafette şehrimizde bulunan generaller, mebuslar, mülkî ve adlî rüesa ve matbuat erkânı ile muhtelif müesseseler mümessilleri hazır bulunmuşlardır.

Ziyafetin ortalarına doğru söz alan ilbay ve Parti başkanı Fazlı Güleç Parti ve hükûmet arasındaki iş birliğinin bizdeki muhtelif tezahürat ve tatbikatını ve bundaki isabeti çok veciz bir şekilde anlattıktan sonra kazalardan gelen murahhasları selâmlamış ve «müsaadenizle gerek Parti, gerek hükûmet, gerek idare cephesinden en büyüğümüz olan Atatürkün şerefine içelim» demiş ve şiddetle alkışlanmıştır.

AKŞAM

Yeni seneyi karilerine tebrik ile bu senenin kendilerine saadet getirmesini temenni eder.

Ispanyaya gönüllü göndermek meselesi

İtalyanın ileri sürdüğü şartlar nedir?

Paris 31 — İspanyaya gönüllü gönderilmesi hakkında İngiltere ve Fransa tarafından yapılan teşebbüse Almanya ve İtalya henüz bir cevap vermemişlerdir. Romanyadan gelen haberlere göre İtalyanın pek yakında cevap vermesi muhtemeldir. İtalyan cevabı Alman cevabının ayni olacak ve kaçamaklı bir surette yazılacaktır. İtalya gönüllü gönderilmemesini kabul etmekle beraber bir takım şartlar ileri sürecektir.

İTALYANIN BİR ŞARTI

Londra 31 — Alınan haberlere göre İtalya, bütün devletler tarafından kabul edilmek şartile, İtalyaya gönüllü gönderilmemesine taraftardır. Fakat İtalya hususî eşhasın da İspanyaya gitmelerinin yasak edilmesini, ecnebi memleketlerdeki İspanyol altınlarının kimseye verilmemesini istiyor.

İspanyaya hususî eşhasın gitmesine müsaade etmemek İngietere ve Fransanın kanunlarına aykırıdır. Altın meselesine gelince, bankalardaki altınlar hükûmet namına olmayıp eşhas namınadır. Bankalar bu eşhas hakkında bir şey söylememek mecburiyetindedirler.

Bu sebepler yüzünden amelî noktadan bir takım güçlüklere raslanılıyor demektir.

Bask hükûmetine ültimatom verildi

Könisgberg Alman kruvazörü kumandanının şiddetli bir telgrafı

Paris 31 (A.A.) — İspanya sefareti, tebliğ ediyor: Palos adındaki Alman vapurunun Bilbaodan hareketinden sonra Koenigsberg kruvazörü kumandanı Bask hükûmeti reisi M. Aguere bir telsiz göndermiştir. Bu telsiz bir oltimatom mahiyetinde olup Palos gemisinin sahilden 23 mil mesafede araştırılmış olduğunu iddia ve zaptedilen mallar ile İspanyol yolcunun derhal tahliyesini talep eylemekte ve red cevabı verildiği halde Bask hükûmetinin bu hareketin netayicine katlanması icap edeceği ilâve olunmaktadır.

M. Aguire, Palos gemisinin İspanyol kara sularında aranılmış olduğu ve hamuleden bir kısmının zaptedil[illegible] nin hukuku düvel kavaidine muvafık bulunduğunu, çünkü kanunî tarifat dahilinde bir harp kaçağı mevzuu bahis olduğu suretinde cevap vermiştir. Zaptolunan eşya, top mühimmatı imali için hazırlanmış seloloid, ve on bir parça sahra telsiz tesisatı gibi şeylerdir.

Koenigsberg, M. Aguirein cevabını aldığını bildirmekle iktifa etmiştir.

Plânlaşan Türkiye

İmkânları zorlamaksızın, telâşsız ve hayalsiz, Türkiyemizi tam bir plânlaşma içine alıyoruz. Dün gazetemiz bu plânlaşmanın sıhhî kısmını haber vermiştir. Ötekiler gibi, sıhhat plânı da, cümhuriyetin on dört yıllık tecrübesinden ve millî zaruretlerin tetkikinden doğuyor. Yeni teşkilâtlanmanın sadece şu parolasına bakınız: «Nahiyelerde hekim, köylerde ebe!» ve bunu İç Bakanlığın köyleri toplama, birleştirme ve bayındırma, Kültür Bakanlığının köy terbiyecisi, Nafıa Bakanlığının su, Ziraat Bakanlığının toprak üretimini teknikleştirme politikası ile tamamlıyarak, hepsini, Başbakanın umumî köy davası içine alınız. Plânlaşan endüstri Türkiye'sinin yanında, plânlı ziraat Türkiyesinin ana inkişaf hatlarını görürsünüz. Bunlar ne bir, ne beş yılda başarılır işler değildir: Fakat en küçüğünden en büyüğüne kadar, bütün cehitleri, şuur ve tasarrufla, tam yerinde kullanmak, ve bir resim meydana gelir gibi, yeni zamanların Türkiyesini vücudlandırmak yolu tutulmuştur.

Biz on dört yıldanberi acele hükümlerle, sonra dönülmesi güç olan bazı esaslara saplanmaktan çekinmişizdir. Partinin programı dahi, anayasaya dokunulmaksızın, tekâmül etti ve bütün münakaşalar, inkılâb hareketinin dinamizmine halel vermiyerek, ve hiç bir günün iddiasını akideleştirmiyerek tabiî bir seyir takib etti. Doğmatizm hapsi içinde bunalmaktan kendimizi koruduk. İstanbul üniversitesi profesörlerinden biri diyordu ki: «Türkiye için bahtiyarlık, acele bir karar vermek zarureti içinde bulunmamaktır. Türkiye bir müddet daha, bu zaruret içinde bulunmakta olanların tecrübe neticelerini bekliyebilir ve bu arada bizzat kendi tecrübelerini tamamlamış ve biriktirmiş olur!»

...ecud vereceğimiz eserin azameti ile, onun için istenecek millî fedakârlığın derecesi arasında, hem işleri durdurmıyan, hem de hayatı ıstırab haline düşürmeyen bir muvazene bulmak, sulh yüzünü cümhuriyetle birlikte gören bu milleti, bu sulhun devamı için, en ağır vazifelere çağırmakla beraber, gene ona, bu sulh ile, uzun harbların bitmiş olduğunu hissettirmek lâzımdır.

İki şey kazandık: Kendimize itimad, ve geleceğimize iman! Bizim manevî zaferimizin değeri, başardığımız maddî eserden şüphesiz daha ... Çünkü milletin içinde, ...nda bu eserin birkaç ... meydana getirmek ...miştir. Hiç bir şeye ... şeye inanır olmuş... rejim istikrarının ...bıta tedbirlerimiz de...iş olan, şevk ve ümi... bu moral'dır.

...arın ve müddetli prog...ı kadar, iradeleri ve teşebbüsleri daha fazla harekete getiren, sâyi millî haysiyet hissi ile bereketlendiren, sıkıntılara karşı tahammülü arttıran bir de mistiği vardır.

Falih Rıfkı Atay

Adliyeye alınacak kâtipler için imtihan yapıldı

Dün adliyede bin kuruş aslî ... kâtipliklerle daktiloluklar için ...n yapılmıştır. İmtihana elli kız ...ek iştirak etmiştir. İmtihan ne...esi bir kaç güne kadar belli olacak ... kazananlar münhal yerlere alınacaklardır.

ŞEHİR HABERLERİ

İstifa yok

Konservatuarda ihtilâf çıktığı asılsız

Dün bir gazete, konservatuarda idare ile bazı muallimler arasında muallimler namına verilen bir konserin hasılatı yüzünden bir anlaşmamazlık çıktığını ve dört muallimin istifa ettiğini yazıyordu.

Bu haber üzerine tahkikat yaptık, konservatuarda muallimlerle idare arasında hiç bir ihtilâf olmadığı gibi istifa eden muallim de yoktur. Bu haberin tamamile asılsız olduğu bize temin edilmiştir.

İnşaat azaldı

Geçen teşrinisanide İstanbulda 47 yeni bina yapılmış ve 308 bina da tamir edilmiştir. Bu 47 yeni binayı 3 apartıman, 40 ev 1 dükkân ve 3 de diğer inşaat teşkil etmiştir.

Son aylarda tutulan istatistiklere göre her nevi inşaat bilhassa apartıman inşaatı haylice azalmıştır.

Bir köşk soyuldu

Hırsız henüz ele geçirilemedi

Merhum doktor müşir Nafız paşanın torunu bay Muzafferin Çamlıcada altunîzadedeki sayfiyesi geçen gün meçhul bir hırsız tarafından soyulmuştur.

Bay Muzaffer, kış münasebetile İstanbula indiği için köşkü kapalı idi. Köşkün 14 odasında muhtelif cinsten mefruşat vardı. Bu meyanda bay Muzafferin eniştesi İş bankası Hamburg şubesi müdürü bay Tahir Kevkebin de bazı eşyası bulunmakta idi.

B. Muzaffer, geçen gün köşküne gittiği zaman köşkün sokak kapısının ve odalardaki kilitlerin kırılarak meçhul bir hırsızın evin mühim bir kısım eşyasını çalındığını görmüştür. Polis tarafından yapılan tahkikata rağmen çalınan eşya meydana çıkmamış ve faili yakalanmamıştır.

Üniversite seminerleri

Üniversitedeki seminerlere aslî talebenin girebilmesi için her talebenin kendi seminerine mahsus bir anahtar edinmesi lâzım geldiğini ve bu yüzden bir hadise çıktığını yazmıştık.

Üniversite rektörlüğü seminerlerdeki talebeden ellerinde anahtar olmıyanları dışarıya çıkarmış ve neticede ancak dört beş talebenin anahtar tedarik ettiğini, talebenin ekserisinde anahtar olmadığını görmüştür.

Fatih - Harbiye hattı

Halk partisi vilâyet kongresinde karar altına alınan şehir işleri arasında Harbiye ile Fatih arasında işliyen tramvay arabalarından çoğunun ikinci mevki arabalara tahvil edilmesi ve Bebek ile Eminönü arasında halkın sığınacağı bekleme yerleri tesisi vardır.

Kongrenin bu kararı üzerine belediye tramvay şarketi nezdinde teşebbüsatta bulunacaktır. Sığınak yerlerinin Bebek ile Eminönü arasında hattın hangi yerinde tesis edileceği tesbit edilecektir.

Şoförler cemiyeti

İstifa edenlerin yerine yedek âza getirildi

Şoförler cemiyetinde istifalar olduğundan bahsedilmişti. Bu hususta ticaret odası esnaf şubesi müdürlüğüne yapılan müracaata göre idare heyetinin mühim bir kısmı değil, ancak bir kaç âza şahsî bazı meselelerden dolayı istifa etmişlerdir. Âzanın yarıdan fazlası faaliyette bulunduğu için heyet tamamen istifa etmiş addolunmamaktadır. Çekilenlerin yerlerine yedek âzalar getirilmiştir.

Diğer taraftan gene bu cemiyetin hesabları üzerinde evvelce vukua geldiği iddia edilen yolsuzluklar hakkında da ticaret odası esnaf şubesi müdürlüğü, cemiyet idare heyetinin vaziyetini tetkik edip mesul görülenler hakkında takibat icrası için alâkadarlara müracaat edilmesini bildirmiştir.

Bu istifa hadisesinden başka, cemiyet ileri gelenlerinden aylıklı bazı kimselerin de vazifelerine lâkayıd kaldıkları halde ay başlarında paralarını almağa geldikleri ileri sürülmektedir. Kendilerinden şikâyet edilen bu gibi zevat da altı aya yakın bir zamandanberi para almadıkları iddiasındadırlar. Bütün bu cihetler göz önünde tutularak şoförler cemiyeti idare heyeti ve aylıklı memurları arasında bir geçimsizlik mevcud olduğu anlaşılmaktadır.

Gümrük kaçakçılığı

Elektrik şirketi erkânının sorguya çekilmesine başlanıyor

Elektrik şirketinin gümrük kaçakçılığı hakkında yapılan tahkikata aid evrak gümrük baş müdürlüğü tarafından tetkik ediliyordu. Baş müdürlük bu tetkikatını bitirmiş ve suçlu görülen dokuz kişi hakkında takibat yapılması için evrakı dün dokuzuncu ihtisas mahkemesi müddeiumumiliğine vermiştir.

Müddeiumumîlik evrakı ihtisas mahkemesi müstantikliğine tevdi etmiştir. Ancak istintak edilecekler sekiz kişidir. Çünkü tahkikat evrakında adı geçen zevattan birinin Yunanistanda olduğu anlaşılmıştır. Suçluların kaçakçılık hadisesi hakkındaki sorgularına iki güne kadar başlanması muhtemeldir.

Fındık tacirleri dün toplandılar

Fındık tacirleri dün sabah Türkofiste toplanmışlardır. Bu toplantıda ihracatı mürakabe kanununun tatbikine başlanması dolayısile harice gönderilen malların kontrolü etrafında görüşülmüş ve Türkofis direktörü tarafından tacirlere bu hususta bazı izahat verilmiştir.

Türk - İsveç ticaret anlaşması temdid ediliyor

Türk - İsveç ticaret ve klering anlaşması bugünden itibaren bir sene müddetle temdid edilmiştir. Bu husustaki icra vekilleri kararı alınmak üzeredir. Türkofis dün tacirleri keyfiyetten haberdar etmiştir.

İstanbulun plânı

Bazı talî projeler hazırlanacak

Parise giden M. Proste'un İstanbul imar pilânına esas teşkil edecek avan projeyi hazırladığını yazmıştık.

Mütehassıs bu projedeki noksanları tamamlamak üzere bazı talî projeler üzerinde çalışılmasını lüzumlu görmüş ve imar müdürlüğündeki mühendis ve mimarlara talimat vermiştir. Bunlar arasında Floryanın imarı plânına aid teferrüat projesi, Yenicami civarının açılması gibi şehrin mevzii mahiyette imarı ve güzelleşmesi etrafında bazı işler vardır. Mütehassıs ancak iki ay sonra şehrimize döneceğinden bu tarihe kadar bu projeler de tamamlanacaktır.

M. Proste şehrimize tekrar geldiği zaman asıl büyük plânın tamamlanmasına çalışacaktır.

Dağ sporu

Umumîleşmesi için tedbirler alınıyor

Maarif vekâleti, dağ sporlarını tamim etmeğe karar vermiştir. Bu maksadla bilhassa ilk mekteb muallimleri arasında teşkilât yapılacaktır. Maarif müdürlüğü geçen bayramda dağ sporlarını tetkik etmek üzere Bursada Uludağa üç müfettiş göndermiştir. Bunlar Uludağdaki spor faaliyetleri hakkında bir rapor vermişlerdi. Önümüzdeki Kurban bayramında, arzu eden orta, ilk mekteb muallimlerile beraber, maarif idaresinin göndereceği müfettişler Uludağda yeniden tetkikat yapacaklardır.

Bu sene yapılacak sporlar tecrübe mahiyetinde olacaktır. Gelecek seneden itibaren bu sporun umumîleşmesi için bazı tedbirler alınacaktır.

Kadını döven biri 10 gün hapse mahkûm oldu

Ekrem adında biri Şehremininde bir dükkânda evvelce tanıdığı Neriman adında bir kadını dövmekten maznunen yakalanarak adliyeye verilmiştir. Dün Sultanahmed ikinci sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde Ekremin dükkânda Nerimanı dövdüğü ve dükkân sahibinin de öteberisini dökerek zarara soktuğu sabit olduğundan on gün müddetle hapsine ve on lira para cezası ödemesine karar verilmiştir.

Esnaf cemiyetleri muhasebe talimatnamesi

Esnaf cemiyetleri için hazırlanan yeni muhasebe talimatnamesinin tatbikine bugünden itibaren başlanacaktır. Yeni talimatname esnaf cemiyetlerinin hesab işlerini esaslı şekilde tanzim etmektedir. 936 senesi pilânçolarının hazırlanması için verilen dört günlük mühlet de bu akşam bitiyor. Mürakipler dün de pilânço hazırlıkları etrafında tetkikatla meşgul olmuşlardır.

DOSYA

Şafak sökmeden

Yıl 191...

Fikretin mısraı malûm:

«Bu memlekette de bir gün sabah olursa Halûk»..

Ben inanıyorum ki bu memlekette sabah olacak. Zira şairin dediği doğrudur:

«Geceler tulûı haşre kadar» sürmez. Fakat bu şafağın sökmesi için vicdanlarımızın uyanması lâzım. Vicdanlarımızın ve irfanlarımızın!. Eğer başımızdaki yatalaklar kabinesi kötürüm varlığını daha devam ettirirse Türkiyeye yazık!

Ah bu damad paşalar! Bunların dünya üzerinde ne rolleri var? Kendileri değil bir milleti felâketten kurtarmak, şahıslarını aylıklı damızlık vaziyetinden çekmeğe bile kadir değilller!. Kaç tanesi «seriri ikbal» dedikleri şerefsiz sedirde oturmak için sultan karyolasında yatmaktan başka vasıta bulabilmiş?

Bazı matbuat arkadaşlarımıza heyret ediyorum. Hâlâ saltanat, maltanat diye bir şeye inanıyorlar. Halbuki bütün memleket istilâ içinde debeleniyor. İptidaî memleketlerdeki aşiret reislerinin bizim bugünkü hükümdarımızdan ziyade istiklâli vardır. Yalnız istiklâli değil şerefi de.

Birdenbire yılgın bir (opportunisme) içine düştük! Hem yılgın hem beceriksiz! Bence en korkunç şey işte budur. Herşeyin devrilmesi fenadır, fakat insanda (kuvvei maneviye) baş aşağı geldi mi, artık bir daha kalkınmıya imkân mı kalır? Matbuat bitik bir halde! Yalnız kalem kaşkarikoculuğu yapıyoruz. En âdi şeyleri yazmağa cüretimiz var da yüksek bir harekete geçmek için gönlümüzde cesaretin zerresi mevcut değil!

Şimdi tek varlık iç vatanda görünüyor. Bakalım sonu ne olacak? (Albert Sorel) şöyle der:

«Avrupa ile Fransız inkılâbı arasındaki cenk bir çeyrek asır kadar sürdü. Bu savaş (Valmi) de başlamış (Vaterlo) da bitmiştir. Gerçi müttehid Avrupa, Fransız ordularını yendi. Lâkin bu mücadeleden memleketimiz mağlûb çıktı denilemez. Çünkü Fransa zaten kavgaya millî istiklâl ve mülkî tamamiyeti ile kanunlarında, ve siyasî teşkilâtında vücude getirdiği inkılâbları müdafaa için girmişti. Sulh vaktile fethettiğimiz ülkeleri sahiplerine iade etmek bahasına mal oldu. Fakat inkılâbın neticeleri elden çıkmadı. Fransa kanunu medenî ile temsilî hükûmet esaslarını muhafaza etmiştir v.s.»

Büyük müverrihin meşhur kitabı elimden düşmüyor. Ben orada gelecek Türkiyesinin bir şemasını bulmak istiyorum.. Bütün dava millî mücadelenin galebesindedir. O zaman Anadolu, birlik ve şuur içinde bir yeni Türkiyenin baba toprağı olabilir. Lâkin ne çetin sabra ihtiyaç var ve ne sarp döğüşmeler lâzım... İstanbulun vaziyetini şöyle görüyorum. Hani katiyyen ameliyata muhtac olduğu halde miskinlik yüzünden yarasını kangren eden korkaklar vardır. İşte buranın zihniyeti bundan ibaret.. Düşman sadakasile bir köşede büzülebilmek ihtimalini kuvvetli bir kurtuluş hamlesine tercih ediyorlar. Eğer şu hareket temkinli bir enerjinin aklı ve ihtiyatı olsaydı öpüp başıma koyardım. Halbuki öyle değil.. meflucun spor aleyhinde bulunması Hind fakirinin Fenlandiya atletini beğenmemesi gibi sinik bir şey! Sinik ve caniyane!

Fazıl Ahmed Aykaç

Bay Amcaya göre...

— Ne tuhaf türkçe konferans bu böyle bay Amca...

... İki kelime arasında bir kelime fransızca!...

... Hani diksiyonerimi getirmediğime pişman oldum!...

... Hatip, neden böyle kimsenin anlamıyacağı bir dil kullanıyor acaba?

B. A. — Anlarlarsa belki dinlemezler, diye olmalı!

Balkan antantı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Balkan antantı konseyi başkanı B. Rüştü Arasa tarafından verilen izahat, Balkan müttefikleri arasındaki münasebetlerin kuvvet ve tesanüdünü bir kerre daha isbat etmiş bulunmaktadır. B. Metaksas ile Rüştü Aras arasında tam bir görüş birliği olduğu tespit edilmiştir.

BALKAN ANTANTI KONSEYİ NE ZAMAN TOPLANACAK?

Atina 31 (A.A.) — 5 Şubatta tesbit edilmiş olan Balkan antantı konseyi toplantısı ayni ayın 15 ine talik edilmiştir. M. Antonesko şubat başlangıcında Ankarayı ziyaret edecek ve sonra B. Rüştü Aras ile birlikte Atinaya gelecektir.

YUGOSLAV - BULGAR PAKTI İMZALANIYOR

Belgrad 31 (A.A.) — Bu akşam Yugoslav - Bulgar dostluk paktının yakında imzalanacağını gösterir bir tebliğ neşredilmiştir.

Bu tebliğde ezcümle deniliyor ki: Bulgar hükûmeti, bir Bulgar - Yugoslav dostluk paktının imza edilmesi hakkında teşebbüste bulunmuş ve Yugoslavya bidayette kendi dost ve müttefikleri ile istişare etmek istediği cevabını vermişti. Bu istişareler nihayete ermiş ve Yunanistan, Romanya, Türkiye ve Çekoslovakya bir Bulgar - Yugoslav paktının imzalanması tavsiyesinde bulunmuşlardır. Bunun üzerine Yugoslavya hükûmeti, Bulgar hükûmetine teklifini memnuniyetle kabul etmekte olduğunu bildirmiştir.

YUGOSLAV - BULGAR MÜZAKERESİ

Bükreşten Temps gazetesine telgrafla bildiriliyor: M. Stoyadinoviç diğer azasına evvelden haber vermeden başka bir devletle münferid anlaşmalar akdini meneden Balkan paktı ahkâmına tevfikan Romanya başvekili ile hariciye nazırının bir Yugoslav - Bulgar paktı akd için iki memleket arasında cereyan etmekte olan müzakerelerden haberdar etmiştir.

Bulgaristan, Balkan paktına girmemek ve bu paktla müemmen olan statükoyu tanımamakla beraber Yugoslavyaya karşı daha müsbet dostluk taahhüdlerinde bulunuyor. İki Rumen nazırı, bu paktın akdine muvafakat etmişlerdir. Türkiye ve Yunanistan hükûmetlerine gelince, Yugoslavya cihetinden serbes kalacak olan Bulgarisnın vaktile Dobrice hududunda yaptığı gibi Trakya ile Makedonyada tekrar iştirâk hareketlerine başlamısından endişe ettikleri cihetle, kuyudu ihtiraziye dermeyan ediyorlar.

Mevzuu bahis pakttan başka Yugoslav hükûmetinin Akdeniz mahreci meselesinde Bulgar müddeiyatına dostça müzaheret etmek taahhüdüne girip girmediği belli değildir.

Tekirdağda elektrik fiatı indirildi

Tekirdağ 31 (A.A.) — Tekirdağ elektrik işlerini inceleyen şirketler komiserliği, Fransız frangının düşmesi üzerine elektrik kilovatının yılbaşından itibaren 24 kuruştan 16 buçuk kuruşa indirilmesini şirkete kabul ettirmiştir. Şimdiye kadar çok pahalı elektrik yakan Tekirdağlılar bu indirilmeden memnundurlar.

Diyarıbekirde bir Halkevi binasının inşasına başlanmıştır. Yeni binanın inşaatı bitmek üzeredir. Resmimizde Yeni Halkevi binası inşa edilirken görünüyor.

Halledilmesi lâzım gelen bir mesele

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

rak bu nakliyat spekülâtörlerini şikâyet etmişler ve süratle müdahale edilmesini istemişlerdir.

Dün bir muharririmiz vaziyet hakkında ihracatçılarımızdan şu malûmatı almıştır:

— Ecnebi vapur kumpanyaları geçen eylülde bir ton tiftiği Almanyaya nakliye ücretini 20 şilinden 40 şiline çıkarmışlardı. Satış fiatlerimizde navlun âzamî 30 şilin olarak hesap edildiği için bu vaziyetten tacirlerimiz büyük zararlara uğramışlardır.

Şimdi bir kısım kumpanyalar navlunu 55 şiline kadar yükselteceklerini bildirmişlerdir. Evvelce giriştiğimiz ihracat taahhüdlerini yerine getirmek mecburiyetinde olduğumuzdan bu ağır nakliye ücretleri tahakkuk ederse ihracat tarcirlerini çok müşkül bir hale düşürecektir.

Kumpanyalar, navlunları istedikleri gibi yükseltmeğe sebep olarak dünyanın her tarafında vapur ihtiyacı arttığını, bu yüzden vapur bulmak güçleştiğini ileri sürüyorlar ve bu hakikatten tacirlerimizin aleyhine olarak istifade etmek istiyorlar.

Hükûmetin vaktinde alacağı tedbirlerle vaziyetin düzeleceğini ve ikide birde nakliyat fiatlerile oynanmasına imkân bırakılmıyacağını umuyoruz.

İzmir fuarının yeni plânı

İzmir (Akşam) — 937 senesi İzmir fuarının yeni plânı hazırlanmıştır. Geçen seneki plân değiştirilmiş ve birçok paviyonlar yıktırılmıştır. Yollardan bir kısmı genişletilmiştir. Yeni plân yakında tabettirilerek alâkadarlara gönderilecektir.

Gediz İnönü mektebi esirgeme kolu, fakir talebenin her ihtiyacı ile alâkadar olmaktadır.

Yukarıdaki resimde esirgeme kolunun giydirdiği 23 talebe görünüyor.

Kadıköy stadında sıcak duşlar yapılıyor

Berlin olimpiyatlarına hazırlık zamanlarında Fenerbahçe stadında duşlara hava gazı yaptırılmıştı. Fakat federasyon hava gazı şirketine olan borcu vermediği için Fenerbahçelilerin müteaddid müracaatlarına rağmen şirket âkid bulunan federasyonun hesabını kesmedikçe saatin Fenerbahçe klübüne devrine imkân olmadığını bildirmişti. Kendi soyunma odalarında bulunan bir duşun ancak on, on bir kişinin yıkanmasına kifayet edebileceği, diğer takımlar için orada yıkanmanın imkânsızlığı karşısında Fenerbahçeliler yapılan müracaatları bilmecburiye reddetmek mecburiyetinde kalıyordu. İki bin liralık kamp masrfaı içinden otuz lirayı vermeyen federasyon bu klübü müşkül vaziyete sokuyor ve diğer klüpler de bunu bilmediği için tabiatile bu imkânsızlığı düşünmiyerek, haksız olarak hücumlarda bulunuyorlardı. Fenerliler tekrar harekete geçmişler, nihayet bu işin halline muvaffak olmuşlardır. Stadın tamirinden sonra sıcak duşlar Fenerbahçeliler tarafından bütün klüplere açık bulundurulacaktır.

Amerikalı antrenör Genis memleketine dönüyor

Atletlerimizi çalıştırmak üzere geçen ve 1935 senesinde Amerikadan getirilen atletizm antrenörü Herbert Genisin vazifesine nihayet verildiği kendisine atletizm federasyonundan bildirilmiştir.

Esasen iki ay sonra kendisinin kontratı bitecekti. Böyle zamanından evvel daha iki ay kontratı varken vazifesine nihayet vermekteki sebebi bir türlü anlayamadık. İki senedenberi atletlerimizi çalıştıran bu hocaya bu mesaisine hürmeten daha iki ay beklenebilirdi.

Atlet Ömer Besimin bu işi üzerine almak için teşebbüslerde bulunduğunu da haber aldık. Maamafih tahakkuk edeceğini ummadığımız bu haberi biz kaydı ihtiyatla telâkki ediyoruz.

Belediye İktisad müdür muavinliği

Belediye iktisad müdür muavini ve müstahdimin şubesi şefi bay Refikten inhilâl eden iktisad müdür muavinliğine belediye istatistik müdürlüğü şefi Halid tayin edilmiştir.

Bay Halid, memleketimizin neşriyat ve fikir hayatında tanınmış bir şahsiyettir. Yeni vazifesinde muvaffak olmasını dileriz.

Ölüm

Eminönü eczanesi sahibi Hüseyin Hüsnü Onar düçar olduğu hastalıktan kurtulamıyarak vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 13 de Şişlide Bulgar hastanesinden kaldırılarak namazı öğle vakti Bebek camiinde kılındıktan sonra Rumelihisarındaki aile mezarlığına gömülecektir. Kendisini tanıyan ve sevenlerin cenazesinde bulunmalarını ailesi efradı rica eder.

Nişan

Bayan Melek Kuran ile Bahriye zabitlerimizden bay Barbaros Günergin nişanlanmışlardır. Genç nişanlılara saadetler dileriz.

MEVLÛD

Merhum general Şükrü Naili Gökberk'in ruhunaittihaf edilmek üzere 3 ikinci kânun 1937 pazar günü öğle namazından sonra Beyazıt camii şerifinde mevlûdu nebevi okutturulacağından arzu buyuran zevatın gelmelerini dileriz.

Ailesi

Alman dış politikası bir çıkmaza girmiş

...mes gazetesi yiyecek maddelerinin azalmağa başladığını yazıyor

...mis gazetesi yazıyor: Son gün... Alman dış politikası pek müşkül ...mazda bulunuyor. İngilterenin ... ile iyice yaklaşmasından sonra ...garp demokrasisinin Alman dev...letinin arzularını bir dereceye ka...dar getirmeye hazır olduğu, yal...nız ...ri ileri sürüldüğü söylenmişti. Bu şart Almanyanın İngiltere ve Fransa ile birlikte harekete hazır olması ve sergüzeştlerden vaz geçmesidir.

Fakat Nazi rejimi altında olan bir Almanya için şimdiki gayelerden vaz geçmek mümkün değildir. Esasen bazı hususlarda o kadar ileri gidilmiştir ki, geri dönmek mümkün değildir.

Diğer taraftan Almanyanın yardım olmadan bir kış daha geçirmesi imkânsız görünmektedir. İlkbaharda buğday kıtlığı pek geniş olarak hissedilecektir. O zaman buğday yerine başka gıda maddeleri konabilecektir. Fakat gelecek sene bu maddeler de bulunamıyacaktır. Malûmdur ki Almanya son zamanlarda silâhı yiyecek maddelerine açıkça tercih ettiğini bildiren bir siyaset takip ediyordu. İşte bu siyaset neticesidir ki, Almanyayı şimdiki müşkül vaziyete sokmuştur.

İspanya meselelerinde Almanyanın Frankonun galebesini her ne bahasına olursa olsun tercih ediyor. Almanya faşist bir İspanyanın cenup hududunda bir kısım Fransız askerini daima meşgul edeceğini ve bu suretle Fransayı ve İngiltereyi Almanyaya karşı daha müzahir ve müteyakkız davranmağa sevkedeceğini ümid etmektedir. Maamafih İngilterenin İtalya ile anlaşmak üzere olması ve İtalyanın Frankoya pek o kadar yardım etmemeye karar vermek üzere bulunması Almanyanın İspanya siyasetini bir dereceye kadar sekteye uğratıyor addedilebilir.

Esasen Alman erkânı harbiyesi Frankoya daha fazla yardım edilmesinin aleyhindedir. Maamafih bu hususta müfrit fikireleri olan Göringin bitaraf kalacağı zannedilmemektedir.

Ayni zamanda mutediller, ki bunların arasında sade Dr. Şaht ve Hariciye vekâleti erkânı değil birçok nüfuzlu generallar ve sanayi erbabı da vardır, Almanyanın prestijini kurtarmak için hiç olmazsa ufak bir müstemleke verilmesini ve bu suretle müfritlerin ağızlarının kapatılmasını istemektedirler. Ufacık bir müstemleke bile ustalıklı propaganda sayesinde halkın gözünde büyütülebilecektir.

Maamafih bu plânın da bir hal çaresi olamıyacağı aşikârdır. Çünkü bir müddet için Almanyayı teskin edecek fakat onun silâhlanmasına, sanayiini seferber etmesine, ekonomik alanda kendi kendine kifayet etme teşebbüsüne mâni olamıyacaktır.

DÜNYADA neler oldu? neler oluyor?

Sunî ada

1939 da, Amerikada, San-Fransisko'da büyük bir sergi açılacaktır.

Bu sergi, bugüne kadar görülmemiş bir ihtişamla açılacak ve sergiye gelenler ömürlerinde şaşmadıkları kadar şaşacaklardır.

Bu sergi için birkaç milyon dolar sarfedilecektir. Bir kere bu milyonların çoğu sergi yeri için harcediliyor.

Sergi San-Fransisko körfezinin tam ortasında açılacaktır.

Körfez ortasında sergi açılacak demek, bir ada da açılacak demektir.

Filvaki sergi bir adada açılacak amma, körfezde ada yoktur.

Amerikalılar San-Fransisko körfezinin orta yerinde büyük bir ada yapıyorlar. Adanın büyüklüğü 400 hektar olacaktır. Bu adayı yapabilmek için şimdiye kadar 3,000,000 mete mikâbı kum sarfedildi.

Resmimizde sunî adayı görüyorsunuz.

BEKÂR İHTİYAR

İngilterede Bampton şehrinde oturan John Staddon yüz dördüncü yılını kutladı.

Bu zat hiç evlenmemiştir. Diyor ki:

— Bana dünyayı bağışlasalar evlenmem. Evet, bu zamanın kızları çok terakki ettiler, fakat annem gibi güzel yemek pişiremiyorlar!...

Evlenmemek için iyi sebep değil mi?.

Bu yüz dört yaşında ihtiyar büyük bir artisttir. Mükemmel keman çalar, tahta oyar, org yapar.

Tahta oyma resimlerinden birçoğu Amerika ve İngiltere kiliselerindedir.

I NCİ NİKOLA İLE PUŞKİN

Gelecek ay 38 yaşında iken düelloda ölen meşhur Rus edibi Puşkinin ölümünün yüzüncü yılı tesid edilecek.

Puşkin istibdadın aleyhindeydi. Memleketinde sansürden her zaman şikâyet ediyordu.

O zaman çar olan 1 inci Nikola ise Puşkinin karii idi. Onun yazılarına hayrandı. Edibin sansürden şikâyeti kulağına gelince:

— Bundan sonra onun yazılarını neşredilmeden evvel bana getiriniz, ben bizzat sansür edeceğim! dedi.

Puşkinin tarihi dramı Boris Godunonun müsveddelerinde, çar 1 inci Nikolanın el yazısı notları vardır.

KISMETLERİ AÇILSIN DİYE...

Bizde bir âdet vardı: Gelin olan kızın teli koparılıp genç kızların saçlarına takılır; nikâh olan kızın gömleği genç bir kıza giydirilir: Kısmeti açılsın diye!

Fransanın şarkında da buna benzer bir âdet var. Senenin son gecesi, tam saat on ikide çalınacak çanlardan ikinin sesini duyan kızlar, hemen aynanın karşısına giderlerse, aynada müstakbel kocalarının yüzünü görürlermiş!...

Lâf deyip geçmeyiniz, filvaki lâf, fakat Fransanın şark vilâyetlerinde senenin son gecesinde, saat on ikide ilk çalacak çanı bekleyip sonra aynalarının önüne koşan kızların sayısı binleri geçiyor!...

BORÇLAR

Bizde meşhur bir söz vardır: Borçlu ölmez benzi sararır derler.

Yeryüzünde, borçlu olan devletlerin borçları hesap edilirse şu rakkam bulunur: 1,500 milyar!...

Meselâ: Fransanın 240, İngilterenin 180, Amerika ile İtalyanın 130, Avusturyanın 80, Çekoslovakyanın 30, Polonyanın 40, İsviçrenin 3 milyar borçları vardır.

Ölmekten korkmasınlar artık, ancak benizleri solacaktır!...

Çocuğunu öldüren ana

İdam cezası verilmesi isteniyor

İzmir (Akşam) — 14 ağustos tarihinde Karşıyaka iskelesinden hareket eden vapurdan bir aylık oğlunu öldürmek için denize atan ve fazla miktarda deniz suyu yutarak ishalden ölümüne sebebiyet veren Sökeli Sadık kızı Ayşe adındaki genç kadın, ağır ceza mahkemesine sevkedilmiştir.

Ayşe, Sökede oturduğunu, kocası bulunmadığından Galip adında bir şahıstan edindiği gayri meşru çocuğunu İzmir çocuk yuvasına vermek üzere İzmire geldiğini, fakat çocuğu kabul etmediklerini, bir yere hizmetçi girebilmek ve bu suretle hayatını kazanmak düşüncesile çocuğu öldürmek için denize attığını söylemiştir.

Hareketinde tasavvur ve tasmim bulunan evlâd katili Ayşe hakkında Türk ceza kanununun 450 inci maddesi mucibince sorgu hâkimliği tarafından idam cezası istenmiştir. 23 yaşındaki kadının muhakemesine bugünlerde başlanacaktır.

Basın Almanağı ve Başvekilin gazetelere iltifatı

İstanbul Basın kurumunun her sene çıkarttığı matbuat almanağının beşinci sayısı da basılmaktadır. Almanak başta içbakanımız bay Şükrü Kaya olduğu halde bir çok seçme imzaların yazılarını ve faydalı bir çok malûmat ile resimleri ihtiva ediyor. Başbakanımız general İsmet İnönü de almanakta neşredilmek üzere bir yazı hediye etmiştir; Başbakanımızdan Basın ailesine çok değerli bir iltifat getiren bu yazıyı yılbaşı dolayısile almanak yazıları içinden alıp okuyucularımıza sunuyoruz.

937 yılı için Türk Basınına neşeli ve verimli çalışmalar dilerim. Türk Basını, çıkan yıl için büyük ulusal meseleleri yürütmekte, yurttaşlara sevinç verecek başarılar kazandı. Türk Basınının gerek yurt içinde, gerek arsulusal alanda tesiri, göze çarpacak surette arttırmaktadır. Vatandaşların her gün bir gazete aramaların ümid ve zevk veren bri şeydir.

14 birincikânun1936
İSMET İNÖNÜ

SİYASÎ İCMAL

Yeni yıla girerken

Yeni yıla bütün dünya iktisadî noktadan salah emareleri içinde giriyor. İngilterede sanayi ve iktisadî vaziyet hayli düzelmiştir. Amerika dahi büyük buhranın felâketli tesirlerinden bir derece sıyrılmıştır. Fransa da frangın kıymetini düşürdükten sonra beklediği iyiliklere kavuşmamakla beraber az olsa da kalkınmıya başlamıştır.

Harp sanayiinin her memlekette artmasından kauçuk ve bakır ve emsali ham maddelerin ve Kanada ve şimali Amerikadaki kuraklık dolayısile buğday ve diğer hububatın fiatleri yükselmesinden ham madde ve ziraî maddelerin müstahsilleri cebine şimdi fazla para girmektedir. Lâkin iktisadî kalkınmaların verdiği ümidi, politika gerginliği kırmaktadır.

Yeni yılda dünya politikasını bozmak istidadını gösteren karışıklığa en ziyade İspanya sahne olmaktadır. Vaktile silâh ve mühimmat vermek suretile İspanyayı harp sahnesine çeviren devletler şimdi de kütle halinde gönderdikleri gönüllülerle burasını beynelmilel askeri bir mücadele sahası haline getirdiler.

Demokrasi cephesinde bulunan devletlerin ve bahusus İngilterenin iki tarafı ileri gitmekten men için şimdiye kadar sarfettikleri gayretlerden vakit kazanmaktan başka bir netice çıkmamıştır. Yeni yılda hayırlı bir netice çıkacağına da pek ümid yoktur.

Dünya sulhünü tehdid eden diğer bir saha da uzak şarktır. Komünistliğe karşı müdafaa perdesi arkasında Sovyetlerin aleyhine Almanya ile İtalyanın Japonya ile ittifak etmiş olmaları bu tehlikeli sahayı büsbütün genişletmiştir.

Komünistlik tahrikâtı

Suçlular böyle bir şeyle alâkaları olmadığını söylediler

Sulh ceza mahkemesi 13 kişinin tevkifine, evrakın müddeiumumîliğe gönderilmesine karar verdi

Komünistlik tahrikâtı yapmaktan maznunen nezaret altına alınan Fevzi, Süleyman, Nazım Hikmet, doktor Hikmet, Hasan Basri, Zeki, Mustafa Refik, Bekir, Cenab, Şehabeddin, İhsan, Kemal, Şükrü ve Süleyman Kadri adlarındaki on üç suçlu dün akşam üzeri evraklarile birlikte adliyeye teslim edilmişler ve Sultanahmed ikinci sulh ceza mahkemesinde mevkufen sorguya çekilmişlerdir.

Hâkim suçlulara komünistlik tahrikâtı yapmak, kitab, beyanname dağıtmak ve cemiyet teşkil etmek suçlarından maznun bulundukların ı ve buna karşı ne diyeceklerini sormuştur. Suçlulardan doktor Hikmet kendisine isnad olunan suçların asılsız olduğunu şöyle söyleyerek:

—« İki senedenberi «Marksizm Bibliyoteği» ismi altında 14 kitab neşrettim. Bu kitapların çarşıda serbest olarak satılmaktadır. Zabıta bu kitaplarımdan bir kaçını benimle beraber buraya getirilen suçlulardan birinin evlerinde bulmuş ve bu yüzden beni de yakalamıştır. Ben kimseyi komünistliğe tahrik etmedim ve cemiyet teşkilinden de haberim yoktur... demiştir.

Nazım Hikmet de şu ifadeyi vermiştir:

«— Benim 1 mayısta tevkifhanede doktor Hikmetten kitab aldığım söyleniyor. Ben ondan kitab almış olsam bile bu bir cürüm teşkil etmez. Esasen kitab da almış değilim. Taksimde bir kahvede şapkamın üzerine bir gazete koymak suretile etrafımda bu...unan diğer komünistlere işaret yaparak kendilerile görüştüğüm de doğru değildir. Tahrikâtta da bulunmadım. Manifest adındaki kitabım da çarşıda satılır. Bu da bir suç değildir. Ben komünist teşkilâtına dahil değilim, tahrikâtta da bu... lunmadım..

Gizli kitab ve beyanname bastırıp dağıtmak suçundan maznun bastoncu Fevzi de suçunu inkâr ederek böyle bir şey yapmadığını söylemiştir.

Diğer suçlu Mustafa Refik demiştir ki:

«— Biz, «endüstri dokumacılar cemiyeti» namile bir cemiyet kurmağa teşebbüs ettik. Bunun için de kanuni yollardan alâkadar makamlara baş vurduk. Evrakımız muameledeydi. Mühürünü bile hazırlamış olduğumuz bu cemiyetin komünistlikle alâkası yoktur. Komünistlikle ve tahrikâtla benim hiç alâkam yoktur.

Diğer suçlular da komünistlik ve tahrikâtla alâkaları olmadığını ve böyle bir şeye teşebbüs etmediklerini söylemiştir. Neticede hâkim bay Selâhaddin Demirelli hadisenin mahiyetine ve tahkikat evrakına nazaran görülen lüzum üzerine suçluların tevkiflerine ve evrakın aid olduğu mahkemeye verilmek üzere müddeiumumiliğe iadesine karar verildiğini bildirmiştir. On üç suçlu jandarma muhafazasında tevkifhaneye götürülmüşlerdir.

Afyon ihracatımız arttı

Son günlerde afyon ihracatımızda mühim artış göze çarpıyor. Dış isteklerin çoğalması piyasayı canlandırmış ve uyuşturucu maddeler inhisarı siparişleri karşılamak için faaliyete geçmiştir. Japonya ve İtalyaya taleb ettikleri afyonlar sevkedilmiştir. Sipariş veren diğer bir çok memleketlere de bugünlerde ihracat yapılmaktadır.

Yumurta az geliyor

Yumurta istihsal mıntakalarından az mal gelmeğe başlamıştır. Bunun sebebi kışın şiddetlenmesidir. Eskişehir, Afyon, Kütahya sevkıyatı durmuş gibidir. Yalnız Bandırma, İnegöl, Adapazarı ve Marmara havzasındaki bazı iskelelerden mal gelmektedir.

Sevkıyatın azalmasına rağmen fiatlerde mühim bir fark yoktur. Taze mal büyük sandıklar toptan 30 liraya satılmaktadır. Bayat ikinci mallar yalnız dahilde istihlâk için aranmakta ve tanesi perakende yüz paraya, sandığı toptan 25 - 26 liraya müşteri bulmaktadır. Dış talepler de şimdilik çok fazla değildir. İhracat küçük partiler halinde başta Almanya olmak üzere Çekoslovakya, Yunanistan ve Filistine yapılıyor.

Beylerbeyi köprüsü a'tındaki eski hava gazı boruları ne imiş?

Kadıköy havagazı şirketi beylerbeyi köprüsü altındaki havagazı borularını tamir ederken toprak altında eski bazı havagazı borularına tesadüf etmiştir.

Havagazı şirketi hiç bir zaman burada havagazı tesisatı yapmadığı için boruların bu suretle toprak altından çıkmasını hayretle karşılamış ve keyfiyeti belediyeye bildirmiştir.

Yapılan tahkikat neticesinde vaktile Beylerbeyi sarayı yapılırken saraya havagazı vermek maksadile bu boruların döşendiği anlaşılmıştır. Bugün hiç bir işe yaramıyan bu borular belediyeye teslim edilmiştir.

Ekalliyet mektepleri türkçe muallimleri

Ekalliyet mektepleri Türkçe muallimleri bir hafta içinde verdikleri ders saatlerine göre ücret almakta idiler. Halbuki bazı aylar ders saatleri bakımından muallimlerin aleyhinde netice verdiğinden haftada verecekleri derslere göre değil, bir ayın otuz gün itibarile maaş almaları muvafık görülmüştür. Bu suretle muallimlerin mağdur olmalarının önü alınacaktır.

Bergamada g...

MEMLEKET HABERLERİ

Değerli bir irfan ocağı: Gaziantep lisesi

Kültürel tarafı çok kuvvetli olan lisenin binası ihtiyaca kâfi değildir

Gazi Antep lisesi öğretmenleri direktör N. Dikeçoğlu ile (Xişaretli)) bir arada

Gaziantep (Akşam) — Kıymetli başvekilimiz İsmet İnönünün himmetleri neticesi 932 senesinde açılmış olan Antep lisesi, hiç mübalâgasız cenubun en değerli ilim müesseselerinden biridir.

Mektebe halkımızın gösterdiği rağbet o derece çoğalmıştır ki, ilk açılışında dört yüz olan mevcud bugün yedi yüz otuzu geçmiştir. Bu rağbet yalnız Antebe de inhisar etmemektedir. Maraş, Urfa gibi komşu vilâyetler ve bu vilâyetlerle Antebe tâbi bütün kazalar lisemizi tercih etmekte ve çocuklarını buraya göndermektedir. Talebe sayısının önümüzdeki yıl yüzden fazla artacağı daha şimdiden anlaşılmaktadır. Bugün müdavim sayısının doksanını kız talebe teşkil etmektedir.

Eski bir gazeteci olan lise direktörü B. Haydar Niyazi Dikeçoğlu tanınmış maarifçilerimizdendir. Buraya gönderilmesi bütün bu havali halkını çok sevindirmiştir. Değerli öğretmenlerden müteşekkil olan kadro büyük bir intizam ve feragatla çalışmaktadır.

Manevi cephesi bu kadar güzel ve muvaffak olan lisemiz maalesef bina ihtiyacı içinde çırpınıp durmaktadır. Mevcud binalar ev tarzında yapılmış olduğu gibi ihtiyaca da asla kâfi gelmemektedir. Yemek ve yatakhane sınıflardan beşyüz metre uzaktadır. Bu hal daimi kontrola mâni olduktan başka talebenin sıhhati üzerinde de müessirdir. Esasen sınıflar da gayri muntazam ve sıhhi şartlara uygun olmıyarak yapıldığı için buradakilerin sıhhati emniyet altında değildir.

Antep gibi altmış bin nüfuslu, münevveri, okuma heveslisi çok bir şehirde henüz asri bir lise binası yapılmamış olması cidden şayanı teessüftür. Talebe sayısının her sene yüzlerce arttığına göre bir iki yıl sonra bine varacağında şüphe yoktur. O halde, her şeyden evvel, çok mühim olan bu ihtiyacı gidermek ve münasip bir bina için bütçede tahsisat ayırmak lâzımdır. Bu sene dört bin lira sarfile üç sınıf yapılmış ve üst kısmında inşası mukarrer konferans salonuna başlanamamıştır. Esasen bunların maksada cevap vermesi gayri mümkün olduğundan boş yere para sarfetmektense muntazam bir lise binası kurmak için hükûmetin tahsisat vermesini beklemek daha hayırlıdır.

Lise yatılıdır. Ve bu kısımda (75) talebe vardır. Bunlardan on beşi Antakyalı parasız yatılılardır. Leylî ücreti (140) liradır.

Mektebin güzel bir kütüphanesi de mevcuttur. Kitap sayısı iki bini geçmiş ve talebenin temsil ve müsamerelerden ziyade kitaplarına bağlanmaları temin edilmiştir. İzcilik teşkilâtına da ehemmiyet veriliyor. Şimdiki halde iyi yetişmiş (80) izciye maliktir. Voleybol ve futbol oyunları talebe arasında ve mektebin bahçesinde oynanıyor.

Mektepte kooperatif, Kızılay ve musiki teşekkülleri de vardır. Kooperatif talebenin ihtiyacını temin ediyor, Kızılaycılar, cemiyeti hesabına para topluyor ve musiki teşekkülü bu işi ilerletmeğe çalışıyor.

Lise 932-933 ders yılında açılmış, 33-34 de altı, 34-35 de (37) ve 935-36 ders yılı sonunda da (41) olmak üzere üç senede (84) mezun vermiştir. Bu sene fen şubesinde 23 ve edebiyat şubesinde 26 ki, son sınıfta ceman (49) talebe vardır.

İzmirde bir hırsız şebekesi

İki hırsız ve üç yatakları yakalandı

İzmir (Akşam) — İki aydanberi İzmirde faaliyette bulunan mühim bir hırsız şebekesi meydana çıkarılmıştır. Hırsızlar Kavalalı İsmail oğlu Tahir ile Ezineli Ali oğlu Halil adlarını taşımaktadırlar. Bunların üç de yatakları vardır ki, çaldıkları eşyayı bunlar vasıtasile sattırdıkları tesbit edilmiştir. Yataklarından ikisi erkek, birisi kadındır ve pehlivan Yusuf, Kadri ve Zeynep adlarını taşımaktadır.

Yapılan tahkikatta bunların iki ay içinde Karantinede Remzi ve Arif karısı Fatma ile Çukurçeşmede Hasan oğlu Hüseyin, Hafize, Huriye ve Zeynebin, Maltızlarda İsmet, Alsancakta Jozef ve Ernest Kostelâ'nın evlerinden, birinci Kordonda Kavuki pansiyonundan mühim miktarda eşya çaldıkları, bir kısmını sattırdıkları anlaşılmıştır.

Bu hırsızlar, İzmir zabıtasının geceleyin devam eden faaliyetinden ürkerek gündüzleri faaliyette bulunuyorlardı. Çaldıkları ve bir kısmını sattırdıkları eşyadan mühim bir kısmı meydana çıkarılarak sahiplerine verilmiştir.

Bunların Karşıyaka, Bornova ve Bucada daha birçok hırsızlık vakalarının faili oldukları anlaşılmıştır. Tahkikata ehemmiyetle devam edilmektedir.

Izmir barosu yeni Inzibat meclisini seçti

İzmir (Akşam) — Baronun yıllık umumî heyeti toplanmış, baronun yeni inzibat meclisi seçimi yapılmıştır. Baro reisliğine, eski reis avukat Münir Birsel, ikinci reisliğine avukat Tevfik Fikret, azalıklara Ali Ulvi, Murad Çınar, Hulûsi Selek, Halil Sabri Güleç, Saffet Henlu, Süreyya ve Osman Nuri seçilmişlerdir. İnzibat meclisinin raporu alkışlarla tasdik edilmiştir.

Japonya bu sene de tuz alıyor

İzmir (Akşam) — Geçen sene Japonya, İzmirin Çamaltı tuzlasından 110,000 ton tuz almıştı. Türkiye tuzları, Japonyada çok beğenildiğinden bu sene 100,000 tonluk tuz mübayaası için bir mukavele imza edilmiştir. Japon vapurları tuzlaya gelerek tuz tahmiline başlamışlardır.

İzmirde bekâşî âyini yapanlar

Tevkif edilenlerin sayısı dokuzu buldu

İzmir müddeiumumisi bay Asım Tuncay

İzmir (Akşam) — İzmire tâbi Cumaovası nahiyesinin Bulgurca çifliğinde tarikat âyini yaptıklarından yakalanan şeyh Halil ve arkadaşları hakkındaki tahkikata adliyece büyük bir ehemmiyetle devam ediliyor. İlk defa tevkif edilen sekiz kişiden başka Çineli Halil adında bir kişi daha tevkif olunmuştur. Bu suretle tarikat âyini yapanlardan tevkif edilenlerin sayısı dokuza baliğ olmuştur. Sorgu hâkimliğince dinlenen şahidlerin söylediklerine göre âyinde bulunan kadın ve erkekler evvelâ içki içerek saz çalmışlar.

— Ya! Hazreti Ali! Yetiş! diye bağırarak ilâhiler okumuşlardır. Âyinde bir mum yakılmış ve bir de horoz bulundurulmuştur. Horoz ürkünce kanadlarını açıp kapamak suretile mumu söndürmüş ve sonra âyin karanlıkta devam etmiştir. Âyinde genç kadınların da bulundukları ve içki içtikleri anlaşılmıştır. İzmir Cumhuriyet müddeiumumîsi bay Asım Tuncay, âyin meselesi hakkında gazetemize şu beyanatta bulunmuştur:

— Birinci kânunun 25 inci gecesi Bulgurca köyünde Veli oğlu Muharremin evinde yapılan işretli toplantıda çıkan bir kavga neticesinde bu vakadan otuz beş gün evvel ayni köyde şeyh Halilin evinde 20-21 eşhasın toplanarak kadınlarla birlikte eski âdetleri veçhile işret edip, saz çalıp âyin yaptıkları anlaşılmış ve yakalanan on beş kişi sulh ceza hâkimliğine verilerek sorguları bilicra dokuzu tevkif edilmiştir.

Cumhuriyet devrinde, eski batıl itikadların yeri olmadığını bu kabil itiyad ve itikadların kökünden ifna edilmesi yeni rejimin bir lâzimesi bulunduğunu hâlâ takdir edemiyenlere acımamak elden gelmez. Yeni devrin elektrik süratile ilerileyen tekâmül sahnelerini görmektn kafil olânlara ve yahud bunları hazmedemiyen bu kabil safdillere cumhuriyet kanunları elbette ki, doğru yolu gösterecek, bu kabil sakat ve itiyadi vahimelerle dolu kafaları islah eyliyecektir.

Feyizli cumhuriyet rejimi tabiatın bedbahtlığına uğrayrak kör ve sağır doğan fanileri bile müesseselerde okutarak onlara fiil sahasında bir varlık temin ederken bu rejimin çok kuvvetli bir uzvu olan adalet manzumesi ve kanunlarımız şüphesiz ki, batıl itikadlarla malûl kafaların eski sakim âdet ve ananelerinin icrasına engel olacaktır.

KADIN KÖŞESİ

Örme bluz

Çok zarif yün örme bir bluz. Bluzla birlikte bir eşarp vardır.

İKTISADÎ HABERLER:

Macaristan yumurta ithal ediyor

Macaristan: Macaristanın bu senin ilk 9 ayı zarfındaki yumurta ticaretinde geçen seneye nazaran oldukça büyük bir değişiklik görülmektedir. Yumurta ithalâtı ihracata mukabil çoğalmıştır.

Macaristan 1936 yılının ilk 9 ayı zarfında 23,000 pengö değerinde 80 kental yumurta ithal etmiş ve yalnız 7,000 pengö değerinde 20 kental ihraç etmiştir.

Macaristanın muhtelif memleketlere olan yumurta ihracatı aşağıda gösterilmiştir: 1936 (9 ay)

Avusturya 20,203 kental, Almanya 28,092 kental, İsviçre 4,756 kental, İtalya 8,427 kental, İspanya 1,674 kental.

Son ayların istatistiklerinden anlaşıldığına göre Rusyanın bu mevsim zarfındaki hububat ihracatı geçen seneye nazaran yarı yarıya azalmıştır.

SOVYET RUSYANIN HUBUBAT İHRACATI

936 senesinin ilk 9 ayı zarfında Rusyadan ihraç edilen hububat miktarı 295,169 tondur; 1935 senesinin ayları zarfında hububat ihracatı 706,269 ton idi. Bilhassa buğday ve arpa ihracatının azaldığı ve buna mukabil çavdar ihracatının çoğaldığı kaydedilmektedir.

Geçen seneki hububat ihracatının en büyük kısmını buğday teşkil etmiş iken bu sene ziyade arpa ihraç olunmuştur. 1935 senesinin ilk 9 ayı zarfındaki mısır ihracatı 9,666 ton iken, bu seneki ihracat tamamen d[illegible]muştur.

Bu arada İngiltereye 51,125 ton, Belçikaya 33,485 ton, Hollandaya 16,864 ton ve Norveçe 3,000 ton arpa sevkedildiği bildirilmektedir.

SEVENLER YOLU

Edebî Roman — Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 68

Hislerime hâkim olamayışımdan şüphe ettiniz, sersemce hareketlerimle istihza ettiğiniz irademe hâkim olmağa çalıştım. Yapamadım. Ben de sizin bana yaptığınız gibi uzaklaşmak istedim, muvaffak olamadım. Son defa dayınızın evine benim geleceğimi düşünmiyerek geldiniz. Orada kalacaktınız. Benim yemeğe oraya geleceğimi öğrenince bir bahane bulup kaçtınız. Aileniz hepsi çok temiz, çok samimî insanlar. Onları kolaylıkla aldattınız. Fakat kapıdan çıkarken mazeretinizin izahını havale ettiğiniz dayızadeniz bana o kocası hasta ahbab masalını anlatmadan ben hakikati anlamıştım. Benden kaçıyordunuz. Hissetmiştiniz. Çünkü o kadar sakin olmağa çalıştığım halde muvaffak olamıyordum. Bir yanda kendisine bütün bir hayat vadedilmiş masum bir kız vardı. Onun yan[illegible]ına kadar vardığı saadete hü[illegible]e mecburdum.

[illegible] bir ırmak gibi

Bir iki saniye sustu.

İki baş yere iğilmiş, iki gölge hareketsiz kalmış. Âdeta uzaktan gelen ağır, matemli bir musikiyi dinler gibiydiler.

Doktor kim bilir ne zamandanberi hazırlandığı bu karşılaşmada söyliyeceklerini bir araya getirmekten âciz kalmış gibi sustu. Bir çok şeyler söylemek istiyordu. Fakat bu kadar itiraf onun mağrur başını harab etmişti. Bir zaman gözleri yerde kaldı.

Genç kadın da susuyordu.

Ne zamandanberi korktuğu, kaçtığı o meçhul tehlike nihayet onu gelip bulmuştu.

Fakat ömründe ilk defa dinlediği bu sözler, bunları işitmeden evvel hissettiği heyecan kadar korkunç değildi. Hatta doktor söylerken o ilk duyduğu haşyet yavaş yavaş kaybolmuştu. Bu sözler düşündürücü, ruha haz verici bir musikiye benziyordu. Damla damla, yudum yudum varlığının en ham ve bakir derinliklerine [illegible]akan bu musikiyi o, hat[illegible]a, avuç avuç içmek ihtiyacında idi.

Başlıyan sükût kızgın vadiler içinde ince ince sızan bir suyun nihayet kuruyup kayboluşuna benziyordu.

Genç kadının yıllardanberi böyle coşkun bir pınar başı arıyan ve bekliyen varlığı, istemiye istemiye, kaça kaça onu bu gecenin bu saatine kadar bekletmişti. O tahteşşuuru ile bu kandırıcı, serinletici menbaı bekliyordu.

Bekliyordu, fakat onun tatlı zehrinden korkuyordu.

Senelerce işitmeğe susadığı bu kelimelerde hayalini, tahteşşuurunu kandıran bir tılsım vardı. Bunları dinlemek için duyduğu ruhî ihtiyaca dimağının, muhakemesinin haşin emirleri engel oluyordu.

O, sevilmekten kalmış bir kadın gibi bir tarafa atılışına isyan ederken kendi hakkında o zalimane hükmü verenlerin yarı ömrünü yaşamamış bir gencin ağzından mutlak aşkın musikisini dinliyordu. Bunun zevki muhakkak ki on sekiz yaşının dinlediği o gıcıklayıcı vahşî, buruk aşk zevkinden çok üstündü.

Bu dinlediği itiraf üzeri küllenmiş bir ateşi eşeler gibi onun gerilerde, derinlerde kalmış, bir kertenkele müstehasesi haline gelmiş hislerini canlandırıyor, damarlarında donmuş gibi katılaşan kanını ısıtıp akıtıyordu.

Bu ağır sükûtta bile ne canlı bir hareket vardı.

Yukarıdan dökülen bol elektrik ziyaları altında doktor Demirhanın başı bir siyah elmastraş gibi parlıyordu. Ve genç adam o vahşî ormanların çevik ve cesur ceylânları gibi daima gözleri ileride olan bu genç erkek şimdi havası alınmış bir balon gibi söndüğü halde biraz evvel anlattığı gönül hikâyesinin heyecanı hâlâ devam ediyordu.

Genç kadın ne kadar sürdüğünü tahmin edemediği bu leziz dalgınlıktan birdenbire uyandı. Silkindi.

Bu hayale, leziz bir rüyaya benziyen sahnenin hakikat olup olmadığını anlamak ister gibi gözlerini açtı, kapadı.

Doktor Demirhan karşısında idi.

Ağır bir yükten kurtulmuş gibi başı elleri arasında derin bir düşünceye dalmış görünen genç adam yavaş yavaş şuuruna avdet ediyordu. Bir anda gözgöze geldiler.

Ve genç kadın derhal ayağa kalktı. Zeytin yaprağı gibi kurşuni yeşil göz bebekleri daha irileşmiş, ince samur kaşları gerilmişti.

Nazik ve terbiyeli olmağa çalışan bir hareketle, fakat oldukça sert bir sesle:

— Doktor Demirhan bey, dedi. Sizi burada sadece dayızademin nişanlısı olarak tanıyorum. Hiç bir hâdise mevkiinizi değiştiremez. Beni Şerminin nişanlısı ve yahut kocası olarak ziyaret edebilirsiniz. Fakat bunun haricinde siz bence meçhul bir insansınız. Rica eedrim. Derhal Şermine avdet ediniz ve gözlerinden öptüğümü söyleyiniz.

Hislerine hâkim olmak istediği halde kelimeler ağzından yıldırım gibi çıkıyordu. Bu ağır hakaret Demirhanın bronz çehresinde hiç bir iz bırakmadı. Genç kadının bir kırbaç gibi şakırdıyan acı sözlerini işitmemiş gibiydi. Kıpırdamıyan göz bebekleri korkunç birer tabanca namlusu gibi simsiyahtı.

Heyecansız, ağır bir sesle cevap verdi:

— Ona avdet edecek değilim. Onun için bilmem, fakat benim için artık saadet ümidi kalmamıştır. Günlerdenberi bütün erkeklik gururumu tartarak ve nihayet onu feda ederek buraya gelmeğe karar verdim. Verdiğim bu kararda ona dönmek fikri yoktur. Buradan ya mesud olarak çıkacağım yahut hayatımın ebedî bir ıztıraba mahkûm olduğuna inanarak döneceğim. Dudaklarınızdan çıkacak cevap yalnız bu iki yolu tayin edecektir.

(Arkası var)

Her gün bir hatıra

Türkiyenin ilk hastabakıcısı bayan Safiye Hüseyin hatıralarını anlatıyor

Arabamız Seddülbahirden kalktı, tam bu esnada tepemizde iki düşman tayyaresi göründü..

Türkiyenin ilk hastabakıcısı bayan Safiye Hüseyin elindeki kâğıdı dikkatle okuyordu. Bu Amerikada içki düşmanlarının üç haziranda yapacakları büyük kongrenin daveti idi. İçki düşmanları üç haziranda Vaşingtonda muazzam bir toplantı yapacaklardı. Bu toplantıya dünyanın yedi bucağından içki düşmanları kadınlar geleceklerdi. Bunların gayeleri de umumi sulhü temin etmek olacaktı. Parolaları şu idi: «Evde sulh, yurtta sulh, cihanda sulh...»

İşte bayan Safiye Hüseyin bu kongre için çağırılıyordu. Türkiyenin ilk hastabakıcısına hatıralarını sordum:

— Harbi umumide Çanakkale cephesinde bulundum. Hastabakıcı olarak.. Bir kaç kerre düşmanın şiddetli bombardımanlarına tutulduk. Bunlardan sapasağlam nasıl kurtulabildiğime hayret ederim. Bakınız size muharebede başımdan geçen bir vakayı anlatayım. Alman hastabakıcılarile birlikte Seddülbahirde idik. Birdenbire amir zabiti geldi:

— Maydosta, dedi, pek çok yaralı varmış... Hemen hastabakıcı istiyorlar...

Derhal Alman hastabakıcılarla birlikte bir arabaya bindik, Hareket ettik. Maydosa yaklaştığımız zaman arabacımız olan asker:

— Tayyareye rastlamazsak çok iyi.. dedi.

Sorduk:

— Ne tayyaresine?

— Düşman tayyaresine.. Seddülbahirle Maydos arasını boyuna bombardıman ediyorlar...

«Adaaam sende..» dedik. Çünkü düşman bombardımanına o derece alışmıştık ki artık içimizde korku filân kalmamıştı. Lâkin Maydosa yaklaşır yaklaşmaz tepebizde iki düşman tayyaresi belirdi. Arabayı çok uzaktan görmüş olacaklar ki, yıldırım gibi üzerimize doğru gelmeğe başladılar.

Bir dakika geçmeden düşman tayyareleri üzerimizde idi. Biri arabamıza bir bomba savurdu. Hemen kendimizi arabadan attık. Metrûk siperlerin yanındaki sıçan deliklerine girdik. Tayyareler mütemadiyen bomba atıyorlardı. Saklandığımız çukurun deliğine düşen bir bomba toprağı altüst etti. İçinde bulunduğumuz çukurun ağzı tamamile kapandı. Adeta diri diri gömülmüştük. Heyecan içinde bekliyorduk. Nihayet motör sesleri ve bomba gürültüleri kesilince ellerimizle uzun uzun toprağı kazdık. Çukurun ağzını tekrar açtık. Dışarıya çıktık.

Tayyareler gitmişlerdi. Lâkin arabamız parçalanmış, atlarımızdan biri de ölmüştü. Tek atı, yalnız dört tekerlekten ibaret kalan arabamıza koştuk. Zaten Maydosun pek yakınında idik. Maydosa geldik...

Çanakkale muharebesinde geçirdiğim en büyük tehlikelerden biri budur.

Lâkin tutulduğum diğer bir bombardıman da müthiştir. «Reşid Paşa» vapurunu Hilâliahmer ve Salibiahmer vapuru yapmıştık. Bir gün aldığımız bir emirde Reşid paşanın hemen Çanakkale boğazına gitmesi yaralılara muavenet etmesi bildiriliyordu.

«Reşid Paşa» yola çıktı. Geldik. Çanakkale ile Kilidülbahir arasında demirledik.

Bir gün. öğle üstü... Bir top mermisile bir ayağı kırılmış bir zabiti tedavi ediyorduk. Zabitin ayağı alçıya konacaktı. Doktor bana:

— Aman.. dedi, yaralının ayağını hiç kımıldamadan tutacaksınız. Eğer biraz kımıldatacak olursanız zavallının hali fecidir. Zira alçıyı çarpık koyarız ve ayağı da tamamile çarpık olarak kalır... Halbuki yazıktır. Bakınız ne kadar genç bir zabit...

Doktora yaralının ayağını hiç kıpırdamadan tutacağıma dair söz verdim. İşe başladık.

Birdenbire geminin üstünde müthiş bir gürültü patladı. Dışarıda telâşlı gürültüler, güvertede koşuşan ayak sesleri... Bağırmalar:

— Bombardıman..

— Düşman tayyareleri...

— Gemiyi batıracaklar...

Hakikaten geminin etrafına düşen bombaların kaldırdığı büyük su sütunları bizim bulunduğumuz salonun pencerelerine çarpıyordu. «Reşid Paşa» bombardıman ediliyor.. doktora baktım. Büyük ve şayanı hayret bir cesaretle işine devam ediyordu.

Halbuki ben de doktora zerre kadar kımıldamayacağıma dair söz vermiştim.

Genç zabite baktım. Şimdi onun bütün mukadderatı benim bir parça kıpırdamama bağlı idi. Eğer düşman bombalarından korkup şöyle biraz kımıldayacak olursam belki de hayatını büsbütün değiştirecektim. Yerimde âdeta bir demir parçası gibi kesildim. Orada ölmeği göze aldım, fakat kımıldamadım.

Neden sonra düşman tayyareleri uzaklaştılar. Zaten onların âdeti böyle idi. Bir yere birkaç bombayı çabucak atarlar, sonra oradan uzaklaşırlardı..

Ameliyat bitince doktor:

— Sizi tebrik ederim... dedi, genç zabiti müthiş bir çirkinlikten kurtardınız..

Türkiyenin ilk hastabakıcısına sordum:

— Hiç düşman askerlerinin yarasını sardınız mı?.

— Çoook.. umumi muharebede şimdiki Hitit eserleri müzesi hastane yapılmıştı. Üsera hastanesi... Burada birçok yaralı düşman askerleri vardı... Hele bir genç ve yakışıklı İngiliz zabiti vardı. İki gözü birden kör olmuştu. Müthiş bir ateş içinde yatıyordu. Bulunduğu koğuş benim servisim.. genç İngiliz zabiti gözlerinde büyük bir beyaz bağ sabahlara kadar ayni ismi sayıklıyordu: Peggi!. Bütün hastabakıcılar doktorlar bu zavallıya son derece acıyorduk.

Nihayet iyileşti. Ve mütarekeden sonra da memleketine gitti. Aradan uzun zaman geçti. Bir gün Londradan bir mektup aldım.

Bu, hasta İngiliz zabiti ile daima sayıkladığı Peggi'dendi.

Mektupta evlendiklerini, çok mesud olduklarını yazıyorlardı. Peggi kocasının gözlerini kaybetmesinden çok müteessirmiş, lâkin bu, saadetlerine mâni olacak bir şey değilmiş, yaralı bulunduğu zamanda kocasına çok iyi baktığım için Peggi bana teşekkür ediyordu..

Benim adresimi sefaretten öğrenmişlerdi. Bu mektuptan ne derece memnun olduğumu tasavvur edemezsiniz..

H. F. Es

Bayan Safiye Hüseyin

İzmir polis kadrosu arttırılacak

İzmir (Akşam) — Önümüzdeki haziranda itibaren İzmir polis kadrosu, şimdikinin bir buçuk misline çıkarılacaktır. İzmirde muhtelif merkezler arasında muvasalayı temin edecek motosikletli polislerde bulunacaktır .

Malkara (Akşam) — Hükûmet konağı ile iki evin bir yangın neticesinde yandığını bildirmiştim. Adliye ve hususi muhasebeden başka bütün daireler hükûmet konağı içinde bulunuyordu. Yangının neden çıktığı tahkik ediliyor. Yanan hükûmet konağının bir resmini gönderiyorum.

İzmir (Akşam) — Karşıyakadaki sağır, dilsiz ve körler müessesesi, bu bedbahtları hayata yetiştiren değerli bir müessesemizdir. Yukarıdaki resimde dilsiz çocuklar marangozluk öğrenirken görülüyorlar.

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 68

Veziriazam Cerrah Mehmed paşa ile Satırcı da azledildi, mühür tekrar Damad İbrahim paşaya verildi

Küçükçekmece köprüsü

— Her zaman, insanlar için tabiatı yumuşatmak lâzımdır. Biz, kâh şerbet ile, kâh ihtikan ile mizacigirlik ederdik. Bu sene evkatımız seferde geçmekle ana vakit ve zaman müsaid olmadı. Mizacımızın inhirafına hep sebep, vazifeye inkıyadımızdır,. dedi.

Gazi Giray, içinden güldü: :

— İhtikan dediğiniz yohsa şiringa olmasun?

Satırcı hiç utanmadı:

— Beli.

Diyince, han artık kendini tutamadı:

— Ölmek andan çok yeğdir, dedi. Kalktı. Çadırdan çıktı. Bütün maiyetini peşine takarak, gece karanlığında, Zombor yolunu tuttu.

Satırcı yeniçerilere, bölük halkına da kışlaklar tayin ederek Belgrada geldi. Belgradın zenginlerinden ve bazırgânlarından ödünç para alarak askere dağıttı.

Kasım geçti. Fakat kar ve soğuk öyle bir bastırdı ki, Satırcı neye uğradığını bilemedi.

İstanbulda, serhad ahvalinden herkesin haberi vardı. Nemçe seferini açan hoca Sadettin efendi ne yapacağını şaşırdı. Üçüncü Mehmedle görüştü. Satırcıya acı bir mektup yazdı. Satırcı, ilk muvaffakıyetsizliğini Tatar hanının gelmemesine atfetmişti. Şimdi, harbe Tatar hanı da geldi. Neden muvaffak olamadı?

Hoca Sadettin efendi bu noktayı tutturdu:

«Kalegirlik danışığı Tatar kârı değildir. Ama ılgar ile tahribi diyar ve nehbü gareti memaliki küffar ve esar ile zehayir ihzar etmek vazifei Tatardır. Ol babda taksirimiz mi oldu? Her veçhile emre imtisalden gayri işimiz yoktur. Gel dediniz; geldik. Dur, dediniz; durduk. Ur, dediniz, urduk. Otur, dediniz; oturduk. Kışla, dediniz; kışladık. Bekle, dediniz; bekledik. Uğrunuzda ısılar ve soğuklar çektik. Ahur damlarında yattık. Emri serdara muti ol, dediniz; olduk.»

Peki, sen ne yaptın? diye soruyordu.

Hoca Sadettinin bu mektubu çok coşkunca yazılmıştı.

Hoca efendi mektubunun bir yerinde:

«Kulak isterken gözden çıkıldı.»

Demişti. Ve hakikat de öyle idi.

Satırcı Mehmed paşa Belgradda bu mektubu okurken, Budin kendi başının çaresine bakıyordu. Bereket versin Deli Nasuh beye... O Budine erzakı, zahireyi, hepsini yetiştirdi. Tatar hanı da Zombordan Üyvara akınlar yaptı da, düşmanı kış ortasında biraz yıldırabildi...

Satırcının bu muvaffakıyetsizliği, hep veziri azam Cerrah Mehmed paşaya yükletildi.

Kânunusani 1598. Cerrah Mehmed paşanın romatizması tuttu. Divana gelemez oldu. Nişancı paşayı sarayına getiriyor, halkın şikâyet için verdiği arzuhalleri okutuyor, cevapları hep ona yazdırıyordu. Serdarla beraber kendinin de azli zaten mukarrerdi.

— Vekâlet ile sadaret olmaz, dediler.

Veziri azam Cerrah Mehmed paşa ile beraber Satırcıyı da azlettiler.

Cerrah Mehmed paşa, azledildikten sonra, ancak daha beş sene yaşıyabildi. Tekaüdlük haslarile geçimini temin etti. İkbal devrinde de paralarını hep hayrata sarfetti. İstanbulda, Avret pazarında kendi namile anılan camile beraber bir mektep, bir sebil, bir de çifte hamam yaptırdı. Ölüsü de yaptırdığı camiin yanı başına gömüldü.

Cerrah Mehmed paşanın azlinden sonra, herkesi bir düşünce aldı.

Veziri azam kim olacaktı? Tabiî Venedikli Baffanın damadı...

«İbrahim paşa yarar ve kârgüzar, kuvvet ve kudret sahibi bir veziri azamüşşandır. Her veçhile serdarlık hakkından gelür»

Dediler. Mührü şerifi İbrahim paşaya verdiler

O gün, Venedikli Baffa ile Ayşe sultan çok memnun oldular.

İbrahim paşa dört ay İstanbulda eğlendi. Mayısa kadar İstanbulda vakit geçirdi. Kaynanası Baffaya ne ziyafetler çekmedi! Bazan valide sultanı ve bütün sultanları Feridun bey bahçesine davet ediyor, yalnız ziyafet masrafı için elli bin altın sarfediyordu.

Sefer vakti yaklaşınca, İbrahim paşa kaptanı derya Halil paşayı yerine bıraktı. Onun yerine Çigalazade Sinan paşayı geçirdi. Bayramı İstanbulda yaptı. Satırcı Mehmed paşa hâlâ Belgradda idi.

Hasan beyzade, kış ortası, Belgraddan İstanbula döndüğü zaman, İbrahim paşa sadaret mevkiinde idi. Veziri azam, Hasan beyzadeyi takdir ettiği için, onu tezkereciliğine aldı. O sırada kendi sefer hazırlıklarile meşguldü.

İbrahim paşa, Venedikli Baffaya ziyafet için vakıâ elli bin altın sarfetti. Fakat harp için de Üçüncü Mehmedden para istedi.

Üçüncü Mehmed para cihetine hiç yanaşmıyordu. Bu para, iç hazineden çıkacaktı. Nihayet hoca Sadettin efendiye müracaat etti. Hocanın sözü Venedikli Baffaya da, Üçüncü Mehmede de çok geçtiğini İbrahim paşa pek iyi bilirdi.

«Hocai cihan» hiç vekarını bozmadı. İbrahim paşayı sükûnetle dinledi. «Mehdi Ulya» Venedikli Safiye sultana ve «Şahı kal'aküşa» Üçüncü Mehmed hazretlerine istirhamnameler yazdı. Hiç bir cevap gelmedi.

İbrahim paşanın behemehal sefere gitmesi lâzımdı. Fakat bütün meşveret sarayda yapılıyordu. Meşveret meclisini idare edenler, Venedikli Baffa ile oğlu Üçüncü Mehmeddi. Hoca efendi de davet edildi.

(Arkası var)

936 senesinin başlıca siyasî hadiseleri

Bu hadiseler 937 senesinde dünya politikası üzerinde ne gibi tesirler yapacaktır?

1936 senesi, dünya politikasında çok faaliyetli bir sene olmuştur. Bu senenin başlıca hâdiseleri şunlardır:

1 — İtalya, Habeşistanı zapt ve işgal teşebbüsüne devam etti. Bu yüzden İngiliz - İtalyan münasebatı gerginleşti. Akdenizde tehlikeli bir vaziyet hasıl oldu ve bu vaziyet uzun müddet Avrupa sulhünü tehdid etti.

2 — Bir sene evvel Versay muahedesinin askerî maddelerini ihlâl eden Almanya, İngiltere, Fransa ve Belçika ile akdettiği Lokarno misakını bozarak Rendeki gayri askerî mıntakayı işgal etti.

3 — Almanya, Versay ve Lokarno muahedeleri ahkâmını bozduğu halde hiç bir taraftan şiddetli muhalefet görmemesinden cesaret alarak Almanyadan geçen nehirlerde diğer devletlerin Versay muahedesile haiz oldukları kontrolu kaldırdı.

4 — İtalya, Almanya ile anlaşmak için Hariciye nazırını Berline gönderdi. İki devlet, dünya politikasında beraberce yürümek ve komünizme karşı müşterek bir cephe vücude getirmek için anlaştılar. Bu anlaşmaya sonradan Avusturya, Macaristan da girdi.

5 — Japonya, komünizme karşı kurulan cepheye iltihak etti.

6 — Montreux'de toplanan konferans Lozan muahedesinin Boğazlara dair olan maddelerinin değiştirilmesini kararlaştırdı.

7 — İspanyada son seçimde sol partilerin kazanması üzerine general Franko isyan bayrağını açtı. Memlekette dahilî harp başladı. Bu harp yüzünden Avrupa sulhü tehlikeli bir vaziyet aldı.

8 — İngiltere kralı sekizinci Edvard istifa etti.

9 — Fransada seçimde halk cephesinin kazanması üzerine yeni bir hükûmet iş başına geldi. Frank kıymetten düşürüldü.

10 — Amerikada reisicumhur seçimi yapıldı, M. Ruzvelt tekrar cumhurreisi seçildi. Amerika devletleri sulhü korumak ve bunun için birlikte hareket etmek üzere Buenos Ayreste bir toplantı yaptılar.

11 — Fransa, İtalyayı kendi tarafına celbedemiyeceğini anladığından, Sovyet Rusya ile akdettiği ittifak muahedesini tasdik etti.

12 — Yakın şarktaki milletler ecnebi idare ve himayelerine karşı mücadelelerini şiddetlendirdiler.

Yukarıda saydığımız hareket ve hâdiselerden hangilerinin nihayet bulduğunu ve hangilerinin yeni senede dünya politikası üzerinde tesir yapacağını tahlil edelim:

1 — Avrupa ve bütün dünya sulhünü en ziyade tehdid eden Habeşistan meselesi ve Akdenizdeki İngiliz - İtalyan gerginliği senenin sonuna doğru tasfiye edildi.

Milletler cemiyeti büyük meclisi Habeşistanın İtalyaya ilhakını hukuk noktasından tanımamasına karar vermiş olduğu halde evvelâ on bir faşist hükûmet ve daha sonra İngiltere ve Fransa ve bunların arkasından birçok küçük hükûmetler Adis-Ababadaki sefaretlerini ilga ve yerlerine konsolosluklar tesis ederek Habeşistanın artık İtalyanın mülkü olduğunu tanıdılar. İngiltere ile İtalya Akdenizdeki hayatî menfaat ve ihtiyaçları ve nüfuz mıntakaları hakkında bir anlaşma yaptıklarından Akdeniz meselesinin esası halledildi. Bu suretle yeni seneye devredilecek bir şey kalmamış gibidir.

2 — Rendeki gayri askerî mıntakayı işgal ederek Lokarno misakının bozulması üzerine Fransa çok müteessir olmuş ise de İngiltere kendisine bu misak ile taahhüd ettiği yardımlara yenisinin akdine kadar söz vermesi ve Belçikanın bitaraflık politikasına avdet etmeğe karar vermesi ile Fransa daha ileri gidememiştir.

İngiltere garbî Avrupanın emniyetini muhafaza için yeni bir misak yapılmasını muvafık görmektedir. Bunun için Almanyaya birçok sualler vermiştir. Fakat Fransa garbî Avrupa emniyeti ile Avrupanın diğer taraflarındaki emniyetin birleştirilmesinde ısrar eylediğinden ve Almanya ise buna muhalif olduğundan yeni misakın akdi meselesi yeni seneye devredilmiş oluyor.

Şu kadar var ki, İngiltere Fransa ile eski Lokarno misakının hilâfına olarak karşılıklı yardım esası üzerine muvakkat bir ittifak akdedildiğinden Fransanın âtiye aid endişeleri azalmıştır.

3 — Almanyanın kendi nehirleri ve kanalları üzerindeki beynelmilel kontrolu kaldırmış olması meselesi birkaç devletin sözde kalan protestosu ile kapandı. İtalya Almanya ile yaptığı anlaşma ile kendisine yardım eylediğinden diğer âkid devletler çok ileri gidemediler.

4 — Almanya ile İtalya arasında Berlinde akdolunan siyasî tesanüd ve komünistliğe karşı cephe birliği her meselede ve bilhassa İspanya işlerinde daima tesirini göstermektedir. Yeni senede de dünya politikası üzerinde bu birlik mühim bir âmil olacaktır.

5 — Japonyanın Almanya ve İtalya ile birlikte Sovyetlere karşı ittifak akdetmesi Sovyetleri İspanyaya karşı hareket getirmiştir. Yeni senede de bu ittifakın ve doğurduğu Sovyet-Japon zıddiyet ve münaferetinin derin tesirleri görülecektir.

6 — İspanyadaki dahilî harp bir Avrupa harbi doğurmak istidadını senenin sonuna kadar muhafaza etmiştir. Son zamanlarda İspanyada ecnebi gönüllüleri çoğaldığından İngiltere ile Fransa telâş ederek komünist ve faşist devletler nezdinde ciddî teşebbüslerde bulundular. İspanya işleri yeni senede dahi Avrupa politikasını daima ıztırap içinde bulunduracaktır.

7 — İngilterede krallık müessesesi sekizinci Edvardın istifası ve yerine biraderi altıncı Corcun gelmesi ile imparatorluğun temelinden sarsacak bir sarsıntıya meydan kalmaksızın bertaraf olmuştur. Yeni senede yeni kralın yapılacak taç giyme merasimi imparatorluğu sağlamlaştırmağa iyi bir vesile teşkil edecektir.

8 — Fransadaki hükûmet partileri arasındaki tefrika İspanya hâdiseleri yüzünden yeni senede dahi devam edecek ve sağ partiler iş başına gelmeğe çalışacaklardır.

9 — Amerikada iktisadî kalkınma ve içtimaî münaferetler yeni senede azalacağından bu memleket dünyanın huzur ve sükûn içinde gıpta edeceği bir yer olacaktır. Lâkin Amerika kıtası milletlerinin arasında hakikî birlik ve bilhassa Avrupaya karşı müttehid cephe almaları daha uzun senelere muhtaçtır.

10 — Mısır istiklâline kavuşması sayesinde yakın şarkın politikasında mühim bir âmil odacaktır. Filistinde İngilizlerle Araplar arasındaki kanlı muharebeler durmuş ise de Yahudi muhaceretinin durdurulması meselesi kolay kolay halledilemiyeceğinden Filistinde huzursuzluk yeni senede de devam edecektir.

Fransa Suriyeye istiklâl vermek işinde memleketi iki parçaya taksim etmek ve Hatay Türklerinin yaşadığı İskenderun ve Antakya ve havalisinin Türklük mahiyetini ve istiklâl hakkını tanımamak gibi yanlış bir politika tutmuştur. Bu hâdise yeni senede de dünya politikasını çok işgal edecektir.

11 — Boğazlar üzerindeki askerî hukuku hükûmranlimizin devletlerce tanınması ve müdafaasında ve idaresinde tam serbestiye sahip olmaklığımız Türkiyenin yeni senede dünya politikasındaki mevkiinin ehemmiyetini bir kat daha tebarüz ettirecektir.

12 — Fransa ile Sovyetler arasındaki ittifakın tasdiki Almanyanın Ren mıntakasını işgal ederek arkasını temin eylemesi ve bu yüzden Avrupa politikasının şiddetli sarsıntılara uğramasına bais olmuştur. Almanya bu ittifak tadil edilmedikçe Fransa ile ciddî bir anlaşma yapmıyacağını senenin sonunda katî olarak anlatmış olduğundan yeni senede de Avrupa politikası mütemadiyen bu ittifakın tesiri altında kalacaktır.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Asım, Taksim: Kürkçiyan, Firuzağada Ertuğrul, Kalyoncukullukta Zafiropulos, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Galatasaray, Tünelde Matkoviç, Galata: Okçumusa caddesinde Yeniyol, Fındıklıda Mustafa Nail, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Mehmed Kâzım, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümrük: Mehmed Fuad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Yenikapıda Sarım, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: İskele caddesinde Sotiryadis, Yeldeğirmeninde Üçler, Üsküdar: Selimiye, Fener: Balatta Merkez, Beyazıd: Cemil, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Çula, Alemdar: Çemberlitaşta Sırrı Rasim, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Yozgatta tasarruf haftası münasebetile yapılan tezahüratttan bir görünüş

936 yılının meşhur şahsiyetleri galerisi

Geçen sene içinde en çok kendilerinden bahsedilenler kimlerdir?

Dün tarihe gömdüğümüz 1936 senesi, çok dikkate şayan bir takım şahsiyetler tanıtmıştı. Bu şahsiyetlerden biri Habeş imparatoru Haile Selâsiyedir.

Geçen sene başında, dünyanın dört tarafında her gün, her saat isminden bahsedilen Habeş imparatorunun, imparatorluğu devrildikten ve yıkıldıktan sonra yavaş yavaş ismi unutuluverdi. Eğer geçen hafta gümüş sofra takımları Londrada satılığa çıkarılmamış olsaydı, ismi tamamile unutulmuş olacaktı.

Geçen yılbaşını, top gürültüleri, tayyare sesleri arasında Habeş dağlarında atisinden endişenak olarak geçirmiş olan bu bedbaht hükümdar 1937 yılbaşını, şimdi Londranın sakin ve sisli bir köşesinde, ailesinin arasında, fakat tac ve tahtından ve memleketinden mahrum olarak geçiriyor.

1936 yılının ortaya çıkardığı fakat merhametsizce bir surette devirdiği siyasî şahsiyetlerden biri budur.

SEKİZİNCİ EDVARD

Geçen yıl, isminden en çok bahsedilen ve bilhassa 1936 yılının sonlarına doğru bütün dünyanın nazarlarını üzerine çekmiş olan bir şahsiyet te eski İngiliz kralı Sekizinci Edvarddır. Sekizinci Edvard çok demokrat, sadeliği, tevazuu, halk arasında sade bir vatandaş gibi yaşamağı sever, alayiş ve şatafattan hoşlanmaz bir hükümdardı.

Bu sadeliği ve demokratlığı idi ki sabık Büyük Britanya hükümdarına, daha veliahdlığı zamanında sevimli prens unvanını kazandırmıştı. Sekizinci Edvard halkın o derece muhabbet ve hürmetini kazanmıştı.

Sekizinci Edvardın yalnız İngilizlerin değil fakat diğer milletlerin kalblerini nasıl fethetmiş olduğunu göstermek için şu vâkayı misal olarak zikredebiliriz:

1921 senesinde, Sekizinci Edvard, İngiltere veliahdı sıfatile Amerikayı ziyaret etmiş ve her tarafta büyük muhabbet ve hürmet tezahürlerile karşılanmıştı. Nevyork rıhtımlarında toplanan halk, kendisini uğurlarken, hep bir ağızdan:

— Tekrar gel, namzetliğini koy, seni reisicumhur seçelim, diye bağırmıştı.

Sekizinci Edvardın, muazzam ve geniş İngiliz imparatorluğunun ziyaret etmediği ve yakından tetkik etmediği, halk tabakalarile temas etmediği hiç bir dominyonu kalmamıştı. Sabık kral, zamanının en büyük kısmını, hep seyahatlerle geçirmişti. Her tarafta imparatorluğu temsil ettiği için kendisine «imparatorluğun sefiri» unvanı verilmişti. Fakat İngiliz imparatorluğu halkının, kral Edvardın tahta çıktığı zaman duyduğu büyük sevincin uzun sürmemesi mukadder imiş. Kral Edvardın tafsilâtını uzun uzadıya yazmış olduğumuz, aşk macerası, saltanatının bir seneden daha az müddet sürmesine sebebiyet verdi ve İngiliz imparatorluğunu en populaire bir hükümdarından mahrum etti.

LEON BLUM

1936 yılı şahsiyetleri galerisinde, Fransanın bugünkü başvekili Leon Blum da ön safta bir mevki işgal eder. Blum Fransız sosyalist partisinin reisi ve Fransız sol cenah fırkalarının teşkil ettikleri halk cephesi hükûmetinin şefidir. Leon Blum, ilk defa başvekil olmakla beraber, Fransanın siyaset ve parlâmento hayatında mühim bir rol oynamıştır. Eski Fransız başvekili ve reisicumhuru M. Poincare, Blumun siyasî meziyetlerini çok takdir ederdi. Hatta bir gün Poincare kendi fırkasına mensup bir namzedi intihapta mağlûp eden ve mebus seçilen Blumun meclise girdiğini gördüğü zaman, söylemekte bulunduğu nutku kesmiş ve rakibine hitab ederek:

— Size hoş geldiniz derim. Parlâmentonun sizin gibi akıllı adamlara ihtiyacı vardır, diye bağırmıştı.

Leon Blum 20 senelik parlâmento hayatında sadece zeki, açık ve mantıkî düşünceli bir adam tanılıyor, başvekâlete kadar çıkacağı umulmuyordu. Blum, ince vücudü, geniş alnı, burnunun ortasına kadar düşen gözlüğü ile daha ziyade bir entelektüel adam hissini uyandırıyordu. Hele uzun kenarlı siyah şapkası, uçları aşağıya doğru sarkan bıyıkları ile hayalperest bir filozof intibaını uyandırdı.

Blum, başvekil olunca, bugüne kadar ardı arkası kesilmiyen grevler silsilesi başladı. Gün geçtikce mevkii daha ziyade sarsıldığı ve sukut günü yaklaştığı zannedilen Blum, parlâmentoya Fransanın içtimaî ve malî hayatında derin ve esaslı inkılâplar doğuran bir çok ıslahat kanunlarını kabul ettirdi, iktisadî buhrana bir nihayet vermek için frangın kıymetini düşürdü, bankaları, imalâtı harbiye fabrikalarını devletin kontrolu altına aldı.

Başka zamanlarda bir tanesinin bile bir çok kabineleri devireceği muhakkak addedilen bu ıslahat, Fransız sağ cenah fırkalarının ve gazetelerinin amansız hücum ve tenkitlerine rağmen mebusan ve âyan meclislerinden kolaylıkla geçiyor. İşte en şiddetli muarızlarını hayrete düşüren Blumun bu muvaffakiyetleridir.

FRANKLEN RUZVELT

Birleşik Amerika cumhur reisi M. Ruzvelt de Blum gibi Amerikanın siyasî ekonomik hayatında esas ıslahat ve inkılâblar yapmıştır.

Ruzvelt, cumhur reisi oluncıya kadar Amerikanın değişmez bir prensibi addedilen ferdiyetçiliği yıkmış, bir çok işlere devletin müdahalesini temin ve kabul ettirmiştir. Bu muvaffakıyet, Ruzvelteki çelik azim ve iradenin bir timsalidir.

Bu cezri ıslahat, M. Ruzveltin halk arasındaki nüfuz ve itibarını sarsacağını ve yeni intihapta yenilmesine sebebiyet vereceği zannedilmiş iken bu tahminler tamamile boşa gitmiş ve yeni intihabatta M. Ruzvelt, eşi nadir görülen bir ekseriyetle tekrar devlet şefliğine intihab edilmiştir.

Yeryüzünde garip âdetler, gülünç itikatlar

Çinde bir adam için yapılan en büyük alay cenaze merasimidir, Çinli, ailesinden ölen birinin cenazesini parlak bir şekilde kaldırmak için hiç bir fedakârlıktan çekinmez

İcabederse varını yoğunu satar, borç harç eder, bazan bir evlât babasının cenazesi için yaptığı masrafın altından bütün hayatında kalkamaz, fakat evlâtlık borcumu ödedim diye teselli bulur

Ortada yukarıda: Çinde bir cenaze alayı, aşağıda: Para ile tutulmuş ıskatçılardan biri yerlere kapanarak ağlıyor ve dövünüyor. Solda yukarıda: Çinde bir cenaze alayında ilâhiciler ve aşağıda günlerce ağlayıp dövünen ıskatçılardan bir grup

Yukarıda: Borneoda ölen kabile reisini evinde en sevdiği yere oturtmuşlar, bütün dostları birer birer gelip elini sıkacaklar. Aşağıda: Cenaze ziyaretinde davetliler küpteki şarabı bir saman çöpünden emerek içiyorlar. Herkes küpü boşaltıncıya kadar ağzını açmıyacak, boşalttıktan sonra ise açamıyacaktır.

Hayatın sırrını anlıyamıyan bir iptidaî insan için en şaşılacak şey ölümdür. Her varlığın bir nihayeti olacağını, o bir türlü kavrıyamaz. Ona göre yaralanmadan ölen her adam cinlerin veya sihirbazların kurbanı olmuştur. O bu işi bir düşman tarafından yapılmış bir büyüden ileri gelmiş sanır.

Çok eski bir medeniyet sahibi olan Çinlilerde ise ölen ebediyete kavuştuğu için varlığının en parlak devrine varmış sayılır, bu itibar ile ölüye, sağlığında hiç bir şekil ve münasebetle nasip olmamış çok parlak merasim yapılır. Bu âdetin esası her Çinlinin ceddine karşı beslediği hürmet ve saygıya dayanıyor. Konfuçiüs dini Çinliye, ebeveynine karşı beş vazife ile borçlusun diyor: Anaya, babaya karşı tavır ve hareketlerinde son derecede ihtiramlı olacaksın, sofrada onlarla beraber yer içerken büyük bir neş'e içinde bulunacaksın, hastalandıkları zaman onlara karşı derin bir alâka göstereceksin, öldükleri vakit büyük bir kedere düşeceksin ve cenaze alayları için fedakârlıkların en büyüğüne katlanacaksın...

Çinli, bu dinî emirlerden baştan üçüne, ebeveyninin sağlığında şöyle böyle riayet etmiye çalışır ama ölüm vukuunda geri kalan iki vazifeyi hakkile yapmıya mecburdur. Çünkü herkesin gözü ondadır, konu komşu, hısım akraba hep ne yapacak diye bekleşirler. Bu cihetle bir oğul babasının yahut anasının cenazesini en parlak tarzda kaldırtmak için hiç bir fedakârlıktan çekinmez. İcap ederse varını yoğunu satar, borç harç eder. Bazan öyle büyük masraflara girenler olur ki bu yükün altından bütün hayatlarında kalkınamazlar, fakat ne yaplım evlâtlık borcumuzu ödedik diye kendi kendilerini teselli ederler.

Daha garibi var: Vazifesini bilen iyi bir evlât yaşlı bir babaya veya anneye daha sağlıklarında mükellef bir tabut hediye etmelidir. Bu tabut evin avlusunda itina ile saklanır, gelen giden misafirler onu merak ile tedkik ederler, ebeveyin: «Bakınız... Oğlumuzun hediyesi... Nasıl güzel mi?» diye bunu her gelene iftihar ile gösterirler. Hattâ uzun bir yolculuğa çıkacak olurlarsa tabutlarını da beraber taşırlar.

Felâket vukuunda oğul o kadar müteessir olacak, o derecelerde kederlenecektir ki, üç ay işine gücüne gitmiyecek, kazancına bakmıyacak, ağlayıp sızlıyarak matem tutacaktır. Bu kadar derin bir matem içinde olan bir oğul ebeveyninin cenaze merasimini hazırlamakla nasıl meşgul olabilir? Bu işe kendisi bakmak isterse kederi tam ve derin değil manasına gelmez mi? Bu halde bu işi cenaze merasimini hazırlıyacak bir ticaret evine bırakmalı. Herşeyi onlar tasarlıyacaklar ve meydana koyacaklar. Cenzeciler için bu çok kârlı bir işdir. Bunun içindir ki, Çin şehirlerinde cenaze mağazaları başka yerlerin eczahaneleri kadar çoktur. Böylece ölüm bu memlekette binlerce adamın geçinmesini temin etmiş olur.

Cenaze merasimi ölünün haline vaktine göre az çok parlak olur. Bazı cenazeleri yüzlerce adam kaldırır. Evin önüne sokak ortasına büyük bir kerevet kurulur Buda ve Tao papazları burada saatlerce günlerce, âyinler yaparlar. Her iki dinin papazını birden bulundurmaktaki maksat bir yanlışlığa yer vermemek içindir. Ölen bu iki dinden hangisini tercih ediyordu bilinmediği için iyisi mi ikisi de gelsin denir' Evde düğün varmış gibi sofralar kurulur, her isteyen içeri girip karnını doyurur, hattâ alıp götürülebilecek bir yiyecek ellerine geçerse bunu neden alıyorsun diye kimse bir şey sormaz, çünkü ev sahipleri matemlerine o kadar dalmış olacaklar ki böyle ufak tefek şeyleri farketmemeleri lâzım gelecek. Yalnız gelip karınlarını doyuranların ölü için ağlamaları ve saçlarını başlarını yolar gibi yapmaları şarttır. Bu sırada çalgıcılar durmadan gürültülü havalar çalarlar, ilâhiler okunur ve arada bir fena ruhları kovmak için kestane fişekleri atılır, bu sırada mahallenin bütün çocukları da bu curcunaya karışyığı için ölü evinin artık ne hale geldiğini siz tasavvur ediniz. Bu merasim böylece, sarfedilecek paranın bolluğuna göre günlerce sürer. Ölenin sağlığında sevdiği ve kullandığı eşyanın kâğıttan yapılmış modellerini evin önünde bir takım merasim ile yakarlar. Bundan maksat ölünün öbür dünyada bunları kullanmasını temindir...

Nihayet bir gün gelir, cenaze kaldırılır, önde muzikacılar, arkasından beyazlar giyinmiş ıskatçılar, ellerinde bayraklar, koca kâğıd şemsiyeler, levhalar ve renk renk fenerler taşıyan ilâhiciler, papazlar, ağlayıcılar sıralanır. Tabut bazan ancak kırk elli kişinin taşıyabileceği kadar büyüktür. Tabutun arkasından kâğıt paralar yakılır yahut ufak ufak doğranarak havaya savrulur, bundan maksat şudur: şeytanlar bu paraları toplamıya dalsınlar da onlar bu iş ile meşgul iken cenaze rahatça mezarına konsun. Bir de Nisin karnaval alaylarında olduğu gibi korkunç korkunç kocaman dev resimleri, tabutun peşinden taşınır, bunlar cenazenin bekçileridir, ölünün rahatını bozmak isteyecek cinler bunlarla korkutulacaktır.

Böyle garip cenaze merasimi yapanlar yalnız Çinliler değildir. Borneo adası yerlilerinin cenaze merasimi de birçok bakımdan Çinlilerinkine yaklaşır. Orada da davullar çalınır, ilâhiler okunur, bir tarafta erkekler yer içerken diğer tarafta kadınlar ağlaşır. Ölüyü, sağ iken evinde en ziyade oturmasını tercih ettiği yere dimdik korlar, hazır olanlar birer birer gelir ölünün elini öperler, sonra ölünün kendine ait nesi var nesi yoksa bunları etrafına dizerler, papaz duasını bitirdikten sonra ölünün elini tutar, önce bu eşyalardan birine doğru uzatır, sonra ölünün elini oraya dizili mirasçılardan birine doğru çevirir ve böylece ölünün mirasını taksim eder. Bu taksimi yapan papaz ölünün vasiyetlerine sadık kalır ve böylece ölünün isteklerini yerine getirmiş olur.

Faik Sabri Duran

Kartal, Pendik ve Maltepede eczaneler nöbete bağ'andı

İstanbulda eczaneler geceleri nöbetçi kaldıkları halde İstanbul belediye hududu haricindeki Kartal, Pendik, Maltepe gibi yerlerde halk geceleri eczane bulamamaktadırlar. Kartal kaymakamı bay Bahir, Kartal, Pendik ve Maltepede birer eczanenin bulunduğunu göz önüne alarak kaza halkının geceleri de eczane bulmalarını temin etmek üzere bu eczaneleri nöbete bağlamıştır. Halk kaymakamın aldığı bu tedbirden çok memnun olmuştur.

İzmir mektupları

İzmir bir seyyah şehri haline getirilecek

Hazırlanan proje mucibince yedi buçuk milyon lira sarfile yollar ve oteller yapılacak

İzmir (Akşam) — İzmir, Türkiyenin bir seyyah şehri haline getirilecektir. Başbakanımız İsmet İnönü, geçen sene İzmir fuarını açarken fuarda bir (turizm köşesi) eksik bulunduğunu ve İzmirin bir turist şehri haline getirilmesini işaret buyurmuştu. İzmirin değerli ve çalışkan valisi Fazlı Güleç, bu işaretten ilham alarak mühim bir proje hazırlamış, başbakanımıza göndermişti. Türkiyede turizm işleri, İktisad vekâletine bağlı Türkofis umumî merkezi tarafından idare edilmekte olduğundan Türkofis, başbakanlıktan gönderilen bu çok mühim projeyi tedkik etmektedir.

İzmir havalisindeki eski eserlerden Bergamada Selçuk camii

Proje tamamlandıktan sonra Büyük Millet meclisine sevkedilecek ve kanuniyet kesbedecektir.

İzmir valisinin hazırladığı bu projeye göre, İzmir şehrinin (seyyah şehri) haline getirilebilmesi için yedi buçuk milyon liralık inşaat yapılması lâzımdır. Bir seyyah için her şeyden evvel gezilecek harabelere rahatça gidebilmek için geniş, asfalt yollar, elektrikli tramvaylar, orada kalacaklar için konförlü oteller ve büyük eğlence yerleri lâzımdır. Bundan başka İzmire çok yakın olan plâj ve ılıcıları da biribirine gene yollarla bağlamak, oralarda da konförlü oteller inşa ettirmek ve bunları iyi bir şekilde idare etmek lâzımdır.

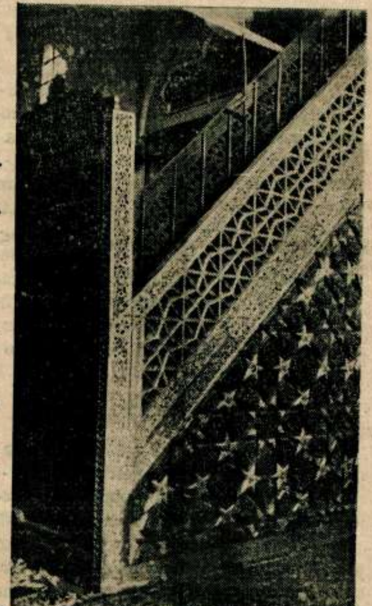
Vilâyet; plâj ve kaplıcvları da bu mühim projeye ithal etmekle tam bir isabet göstermiştir. Ayni zamanda şimdiye kadar hafriyat yapılmamış olan asarı atikası bol yerlerde de hafriyatın ikmali, bütün eserlerin meydana çıkarılması muvafık görülmüştür. İhtiyaca göre asarı atika merkezleri ile plâj, kaplıca ve yaylâlarda inşa edilecek konförlü oteller için vilâyet ve belediye bütçelerinden mühim miktarda tahsisat ayrılması ve bu mühim işin bu tahsisatla başarılması imkânsız olduğundan vilâyet, belediye ve İzmir otelcileri müştereken bu işi başaracaklar ve sonra bir elden idare edeceklerdir. Ödemişin Bozdağ - Gölcük yaylâsında kayak sporları için dağ otelleri, Yamanlar yaylâsında büyük bir otel inşa ettirilecek, Bergamanın Kozak yaylâsına da asfalt bir yol yapılacak, orada da seyyahları, dinlendirmek üzere oteller ve eğlence yerleri inşa ettirilecek, bazı yerlerde kamplar kurulacaktır.

İzmirin İnciraltı plâjı islah edilecek, Ağamemnun ılıcasının suları plâja kadar akıtılarak modern tesisat ve bir otel yaptırılacaktır. Ödemişin Birgi nahiyesi de Selçukî eserleri itibarile çok zengin olduğundan projede mühim yer almıştır.

Eski medeniyet izlerine aid harabelerle dolu olan Bergama, Selçuk Sarp, Milet, Didim mıntakalarında ve İzmirde eski İzmir hafriyatı civarında seyyahları celbedecek her türlü vesait temin edilecektir.

Kadife kalesinde bir otel, müteaddid bar ve gazinolar yaptırılacaktır. Fakat bunları yapmak için devlet yardımına da ihtiyaç vardır ve bütün inşaat ve tesisat beş senede, muntazam bir programla vücude getirilecektir.

Bütün bunlar yapıldıktan sonra iyi ve yerinde propaganda ile birinci sene bir milyon, ikinci sene beş milyon seyyahın İzmire gelmesi mümkün olacaktır.

Ödemişin Birği nahiyesinde Aydın oğullarından Mehmed bey camiinde çok kıymetli bir menber

İktisad vekâleti, projenin bazı noktaları hakkında İzmirdeki alâkadarlardan malûmat istemiştir. Bu malûmat, yakında vekâlete gönderilecektir.

İzmir vilâyeti Parti kongresi mesaisini bitirdi

İzmir 30 (Telefon) — Vilâyet parti kongresi üç günlük çalışmadan sonra bugün sona ermiştir. İzmir halkının mühim dilekleri kongrede tespit edilmiştir.

Bankacı Atıf, doktor Hüseyin Hulki, eczacı Faik, doktor Kâmüran, eski gazetecilerden Kemal Talât, muallim Şehime, avukat Ekrem vilâyet idare heyeti âzalıklarına seçildiler. Bu akşam Kültürpark gazinosunda kongre âzasına bir ziyafet verilmiştir.

Kayak satanlar

Hans Marten ve Kal Berin isminde Avusturyalı iki kayak antrenörü gelmiştir. Bunlar kayak sporları için kayak satmak üzere memleketimizde seyahat edeceklerdir. Bu iki Avusturyalı dün valiyi de ziyaret etmişlerdir. Hazırladıkları skilerden 50 çift İstanbul belediyesi, 20 çift maarif müdürlüğü, 20 çift Manisa, 20 çift Bursa tarafında satın alınacaktır.

AKŞAM SPOR

Dünya kupası

1938 yılında Fransada yapılacak

Dünya kupası futbol maçlarının 1938 de Fransada yapılması fikri tahakkuk sahasına doğru yürümektedir.

Geçen 15 ağustosta Berlinde toplanan beynelmilel futbol federasyonu kongresi, bu işi organize etmek isteyen Fransanın teklifini kabul etmişti. Teşrinievvelde Pariste toplanan beynelmilel federasyonun icra komitesi, Fransa futbol federasyonunun bu organizasyonu hangi malî ve fennî şartlar içinde yapacağı hakkındaki düşüncelerini dinlemişti.

Fransa federasyonu 1934 de İtalyada yapılmış olan dünya kupası maçlarını ayni tasfiye şeklile yapacağını bildirmiştir.

KOMİSYONUN TOPLANTISI

Beynelmilel federsyonun icra komitesi tarafından Frankfurtta tayin edilen dünya kupası organizasyonunu hazırlama komisyonu son günlerde Fransa futbol federasyonunda içtima etmiştir.

Bu içtimada beynelmilel federasyonun gösterdiği malî ve fennî şartlar kabul edilerek dünya kupası maçlarının 4 haziran 938 den 19 haziran 938 arasındaki on beş gün içinde yapılması hakkındaki ilk karar tekrarlanmıştır.

Kupa maçlarının finalı 19 haziran 938 de Pariste oynanacaktır. Bu tarihte hemen hemen bütün milletler kendi resmî maçlarını bitirmiş olarak serbes bir vaziyette bulunmaktadırlar.

Beynelmilel federasyonun icra komitesi Frankfurtta meydana getirdiği komisyondan turnuanın şekli hakkında 15 şubata kadar bir proje hazırlamasını istemişti. Fakat böyle bir projenin hazırlanması için iştirak edecek milletlerin katî olarak bilinmesi zarureti dolayısile, son toplantıda, beynelmilel federasyona dahil bütün milletlere müracaat edilmeğe karar verilmiştir. Bu milletler en nihayet 15 şubat 937 ye kadar dünya kupasına girip girmiyeceklerini bildireceklerdir.

BİZ DE GİREMEZ MİYİZ?

Bu yapılacak olan üçüncü dünya kupası turnuasıdır. Biz ilk ikisine girmedik. 1938 hazıranına kadar önümüzde bir buçuk sene bir zaman vardır. Bir buçuk senede, şimdiden başlanmak şartile, hazırlanmak için oldukça bol bir zamandır. Bu üçüncü dünya kupasına biz de girsek hiç fena olmaz.

1934 DE NASIL OLMUŞTU?

938 senesi dünya kupası maçları hakkında bir fikir vermek için bunun 934 de nasıl yapılmış olduğunu kısaca tekrarlayalım.

934 de 31 millî takım iştirak etmişti. Bunlar evvelâ üç büyük mıntakaya ayrılmışlardı: Amerika, Afrika, Avrupa.

Şimal Amerikasından Amerika, Küba ve Meksika grupundan bir takım, cenup Amerikasından Brezilya ile Pero grupundan bir takım, Arjantin ile Şili grupundan bir takım asıl müsabakalara ayrılacaktı.

Türkiye, Filistin ve Mısır olarak tesbit edilen Afrika grupundan da bir takım asıl müsabakalara kalacaktı (Biz Afrika grupuna girmedik).

Avrupadan da 21 takım sekiz grupa ayrılacak ve bunlardan da asıl müsabakalara girmek üzere 12 takım ayrılacaktı:

A) İsveç, Estonya, Lituanya
B) İspanya, Portekiz
C) İtalya, Yunanistan
D) Avusturya, Macaristan, Bulgaristan
E) Çekoslovakya, Lehistan
F) Yugoslavya, İsviçre, Romanya
G) Holanda, Belçika, Serbes İrlanda
H) Fransa, Almanya, Lüksemburg.

Bu sefer bu taksimatın daha başka bir şekilde yapılacağını zannediyoruz. Çünkü bu ayrılış, geçen sefer birçoklarını memnun etmemişti.

Beynelmilel küme

Her memleketin millî küme şampiyonlarının iştirakile bir dünya şampiyonluğu yapılması teklif ediliyor

Türkiyeye Macaristan, Yugoslavya, Bulgaristan, Romanya, Yunanistan ve Rusya grupunda yer veriliyor.

Çeviren S. G.

Avrupanın meşhur bir spor muharriri diyor ki:

Sözde «Beynelmilel» federasyonların bütün «Beynelmilel» faaliyetlerini hâlâ birkaç nizamnamenin yazılmasına ve millî takımlar arasında çok seyrek temasların başarılmasına hasretmeleri anlaşılmaz şeydir. Memleketlerin birbirine pek yakın oldukları böyle bir devirde!Tayyareler, sürat katarları, otoraylar, kuvvetli otomobiller, vapurlar kolay ve emniyetli irtibatlara imkân vermektedir. Böyle olduğu halde «Beynelmilel» federasyonlar bunlardan kâfi derecede istifade etmiyorlar!.

Burada teklif ettiğim beynelmilel organizasyon, Avrupa ve dünya tarihinde ilk defa olarak, ezeldenberi ve bugün dünden ziyade biribirinden ayrı bulunan milletler arasında daimî -ve sulha doğru- bir temas temin edecektir. İdeal mücadele ve beşerî kıymetler arasında mukayese demek olan bu daimî temas, hiç şüphesiz, hileli bir nüfuz temnine uğraşan... Pek seyrek «Beynelmilel» maçlardan daha iyi semereler verecektir.

İşte kısaca teklifim:

Futbol dünyası, faraza, münasip coğrafî «mıntakalara» taksim edilmiştir.

AVRUPA MINTAKASI

Nümune olarak, bizi doğrudan doğruya alâkadar eden «Avrupa mıntakası»nı alacağım. Millî federasyonlar her sene şampiyona maçlarını tertip edecekler.

Her memleketin «millî küme» şampiyonu otomatikman «Beynelmilel küme»ye dahil olacak.

Avrupamızın muhtelif ve birçok memleketleri, yapmak kabil olabildiği kadar, iştirak edenlerden müsavi miktarlar ihtiva etmek üzere gruplara ayrılacak. Bir «Birinci Avrupa mıntakası» beiki, garp federasyonlarını, bir ikincisi orta Avrupa federasyonlarını, bir üçüncüsü şimal federasyonlarını... ve ilâh ihtiva edecek. Bu yapılırken, takımların seyahatini mümkün olduğu kadar kısaltmak için, ayni mıntaka mensupları arasında en seri nakil vasıtalarının kolaylığı daima nazarı dikkatte tutulacak.

Şampiyonlar aralarında ikişer maç yapacaklar.

Maçların yapılacağı şehirler, «Beynelmilel» klüple mutabık kalmak üzere alâkadar federasyonlar tarafından tesbit edilebilecek.

Muhtelif «Avrupa mıntakları» şampiyonları da aralarında gene ikişer maç yapacaklar. Bu maçlar neticesinde Avrupa şampiyonu taayyün edecek. Avrupa şampiyonu ayni sene, dünyanın diğer büyük mıntakaları şampiyonarile boy ölçüşecek. Bu son mücadeleden, her senenin hakikî dünya şampiyonu meydana çıkacak.

Dünya şampiyonu, ertesi sene müsabakalarına, doğrudan doğruya iştirak hakkını haiz olacak. Beynelmilel kümede oynamış olan bütün diğer şampiyonlar o sırada mutad usullerle meydana çıkan yeni millî şampiyonlarla bir terfi müsabakası yapacak, yahud daha açık izah edeyim, beynelmilel kümede oynamış olan Fransız şampiyonu, Fransa millî kümesinin yeni şampiyonile karşılaşacak. Eğer bu maçı birincisi kazanırsa Beynelmilel kümede kalacak. Alman şampiyonu da ayni şeyi yapacak, ötekiler de bu suretle taayyün edecek. Yalnız dünya şampiyonu terfi müsabakasını yapmış ve kazanmış gibi beynelmilel kümede kalacak.

HEPSİ PROFESYONEL!

Beynelmilel kümede oynayacak bütün takımlar, hakikî vaziyetleri ne olursa olsun profesiyonel telâkki edilecekler.

Organizasyonun bütün teferrüatına girişmeksizin, «Beynelmilel küme» hakkında çok vazıh bir fikir verecek olan bazı pratik noktaları göstermek isterim:

Avrupa şampiyonası dört mıntakada oynanabilir:

1 — İngiltere, İrlanda, Holanda, Norveç, İsveç, Danimarka, Finlândiya.

2 — Fransa, İspanya, Portekiz, İtalya, Belçika, İsviçre, Lüksemburg.

3 — Almanya, Avusturya, Çekoslovakya, Lehistan, Letonya, Lituanya, Estonya.

4 — Macaristan, Yugoslavya, Bulgaristan, Romanya, Yunanistan, Türkiye, (Rusya?)

Her mıntaka yedi milleti ihtiva edecek ve on iki maça sahne olacak. Her mıntakanın birincileri aralarında altı maç daha yapacaklar. Avrupa mıntaka şampiyonları yekûn olarak senede on sekiz maç oynayacaklar.

Muhtelif kıtalar şampiyonlarının yapacakları maçlara gelince, bunlar için kâfi derecede pazar günü vardır. Bir şimalî Amerika, bir cenubî Amerika, bir Asya, bir Afrika ve bir de Avustralya şampiyonu olacağını farzedersek, bir Avrupa takımı, dünya şampiyonluğuna ulaşmak için bir senede 28 maç yapacak demektir.

Kıtalar arası şampiyonluk maçları, her sene, çok uzun seyahatlerin sebep olacağı büyük vakit ziyaına mâni olmak üzere, dünyanın başka bir kısmında yapılacak. Kıtalar şampiyona maçları bittikten sonra galipler mesclâ Avrupada toplanacaklar ve bu kıtanın muhtelif memleketlerinde «gidip gelme» maçlarını oynayacaklar.

«Beynelmilel küme»den bütün dünya futbolü fayda görecektir.

HEKİM ÖĞÜTLERİ

Yaralı mide

Hiç düşündünüz mü? Mide bir usare ifraz eder. Bu usarenin işi mideye yolladığımız gıdaları hazme başlamaktır. Mide usaresi mideye düşen her şeyi hazmetmeğe uğraşıyor da neden kendi kendini hazmetmiyor? Midenin yapılışı da yediğimiz gıdalara pek benzer. Kedinin işkembesi yediği işkembeleri eritiveriyor. Kendisine hiç tesiri olmuyor. Mide usaresinin gıdalardaki albümin eritmek hâssasına karşı midedeki mukavemet ve muafiyet şaşılacak bir şeydir.

İşin içyüzü böyle değildir. Midenin içi ince bir zarla döşelidir. Bu zarın huceyreleri mikroplara karşı dayandıkları gibi mide usaresinin tesirinden de müteessir olmazlar. Usarenin mideyi zedelemesi için bu zarın bir noktası bozulmuş olmak lâzımdır. Bu her vakit olabilir. Kale bedeninde bir gedik açıldı mı artık müdafaa imkânı kalmaz. Usarenin tesirine karşı uzuvdaki muafiyet zail olur. Artık saldırış başlar. İşte o vakit bir hastalık karşısında bulunuruz: Mide yarası.

Mide yarası, her gün sık sık bahsolunan hastalıklardandır. Çünkü elimizde bulunan tetkik ve teşhis vasıtaları eski zamanlara bakılınca, onu tanımağa daha müsaid bulunuyor; ve cerrahlık az çok korkunç vakaların teşfiyesini deruhde ederek önceleri hastalığın pek vahim telâkki olunan dehşetini hakikileştiriyor.

Mideyi koruyan bu ince zar neden bozuluyor? Yapılan incelemelerden çıkan neticeler o kadar biribirine benziyor ki hakikî sebep hangisidir, bulup çıkaramazsınız. İspirtolu içkilerin yaptığı mide iltihablarından tutunuz da mide hizasında karnına indirilen bir yumruk, yakıcı zehirler, hatta apandist bile bu sebepler arasında sayılır.

Gerçek bu sayılan hastalıklar esnasında midenin içinde sathî yaralar peyda oluyor. Bu yaralar kendi kendine iyi olurlar; yahut pek sathî bir çizgi gibi kalırlar. Uzun süren ve korkunç ârızalar doğuran hakikî mide yarası peyda olmak için saydığımız sebeplere başka şeylerin de katılması lâzımdır. Midenin ifrazatını arttıran sebepler bu arada sayılabilir. Aleláde zamanlarda bir mide yarası çarçabuk iyi olur. Çünkü mide usaresi ancak yenilen şeyleri hazme kâfi gelir; başka iş görecek usare artığı kalmaz. Midelerinin usaresi ziyade olanlarda ise, bilâkis bu usare daimî surette serbest kalır. Bu serbest kalan usarenin yapacak başka işi olmadığından mideyi hazmetmeğe başlar.

Şu var ki ehemmiyeti ikinci derecede olan başka şartlar olmadıkça bu işi başaramaz. Bu şartlardan biri midenin içindeki zarın mukavemeti azalmış olmasıdır. Mideyi usarenin ve mikropların tesirine karşı koruyan yalnız mide zarındaki huceyreler değildir. Midenin usare ile beraber ifraz ettiği sümük gibi bir madde midenin içyüzünde bir ikinci tabaka teşkil eder ki âdeta mideyi tecrid eder. Her nedense bu tabaka azalıyor, o zaman düşmanın saldırışı artıyor.

Mide yaraları, midenin dibi gibi çukurca yerlerle, midenin barsağa açılan çepçevre bir et çemberle çevrilmiş deliği gibi yerlerde olur. Harab edici iş başladıktan sonra artık arkası geliyor. İlkönce sathî ve herhangi bir şekilde bir yara iken mide usaresi onu oya oya derinleştiriyor ve yuvarlak bir yara haline sokuyor. Yara derinleşe derinleşe nihayet mideyi deler. Bundan sonra da gürültülü patırdılı ve tehlikeli ârızalar yüz gösterir. Midenin dış yüzünü saran periton zarı iltihaplanır. Peritonun iltihaplanması meşum bir felâkettir.

Mide yaraları bazan yıldırımla vurulmuş gibi birden öldürür. Çok kere uzun sürer. Bazı alâmetlerle belli olur. Alâmetlerden bir tanesi ağrıdır. Bıçak saplanmış gibi keskin bir ağrı. Hem karında hem arkada duyulur. Azıcık bir şey yemekle ve yahut biraz «bikarbonat» almakla geçer. Kusarsa mide rahatlaşır. Saydıkların midede yara olmadığı zaman da olabilir. Yaralı midede bu ârızalar muntazam surette ve devamlı olur. Hele kan gelirse artık karar veririz: Midede yara var.

Teşhisi teyid için Röntgen şuaı hekimin imdadına yetişir. Yetişir ama her zaman kesip atmaz. Kararsızdır. Röntgenci: Belki, der. Bu belki ötekilere katılınca (ihtimal) birken iki olur. Yara olunca kan gelmek, midenin delinmek tehlikesi de var. Hastalığın defi çaresine bakmalı.

***

Hekimlikle cerrahlığın biribirile didiştiği bir zemindeyiz. Yanlış anlaşılmasın, hekimlik ve cerrahlık, bu iki kardeş gırtlak gırtlağa gelmiyor, hayırlı bir iş görmek için rekabet ediyorlar.

Şüphe yok. Hekimlik, lâtif ve yavaş yavaş tesir eden tedavi usulleri ile mide yaralarını hakhyabilir. Iztırapları hakikileştiren, yaraların sebebini ortadan kaldırmak için uğraşır. Midenin artan hassasiyetini teskine çalışır. Mideyi çok çalıştırmıyacak, müteessir etmiyecek gıdalar tavsiye eder. Süt, bu itibarla en büyük ilâçtır. Yalnız süt; uzun müddet devam etmek şartile...

İş bununla bitmiş olmuyor. Mide ziyade miktarda usare ifraz etmek kabiliyetindedir. Bu usareyi kalevî maddelerle tadil etmeli. Hamız ve kalevî; ikisi birleşir, zararsız tuz olur. Bir de mideyi usarenin tesirinden korumak için bizmut ve kaolen gibi tuzlar yutturmalı.

Hekim böyle uğraşır dururken, neşter elinde cerrah sahneye girer; der ki ağzını durdurdunuz, midenin içindeki ince zarı koruyucu bir toz tabakası çektiniz. Birdenbire gelecek tehlikeyi önlemiş bulunuyorsunuz. Lâkin yara yerinde duruyor. Azıcık bir tedbirsizlikle tehlike hazır. Emniyet olunacak ancak bir usul var: Bizimki. Bıçağımızla tehlikeyi kökünden keser atarız. Midenin yaralı parçasını kaldırırız, açtığımız yarayı dikeriz; olur, biter...

Katî olarak buna da emniyet edilemez. Mademki midenin müdafaa vasıtaları azalmıştır; ve yaralayıcı usare daima mevcuttur, midenin yaralanmak tehlikesi geçmemiş demektir. O halde cerrahlara deriz ki bıçaklarınızı hekimce bir şey yapılamıyan ciddî vakalara saklayınız.

Buna karşı cerrahlar da diyorlar ki korkunç bir tehlike var, mide yarası iltiyam bulduktan sonra meydana çıkıyor; yaranın yerinde kanser yerleşiyor. Yarayı kesip atarsak kanser korkusu kalmaz.

Hakikat şudur: Mide yarası iyi olur. Vaktile teşhis olunmak ve iyi tedavî vasıtalarını yerinde kullanmak şartile...

Dr. Rusçuklu Hakkı

İspanyanın komşusu Portekiz

Son zamanlarda ismi geçen bu memleket nasıl bir yerdir?

Yakın zamana kadar ihtilâl içinde çalkanan Portekiz 10 senedenberi sükûnete kavuştu

İspanyada ihtilâlin başladığı gündenberi Portekizden sık sık bahsediliyor. İspanya vekayii, Atlantik Okyanusunun şark sahilindeki bu küçük hükûmetin ehemmiyetini birden bire arttırdı. Portekiz, İspanya asilerine yardım etmek, onlara silâh, yiyecek temin eylemekle itham ediliyor.

Portekizin Avrupadaki arazisi daima küçüktü. Buna rağmen bu memleket dünya tarihinde mühim bir rol oynamıştır. Daha İngiliz ve Fransız gemicilerinin Avrupa sahillerinden birkaç mil uzağa gitmeğe cesaret etmedikleri on beş ve on altıncı asırlarda Portekiz gemicileri, Kristof Kolombla ayni tarihte, uzun seyahatlere girişmişler, Ümidburnunu keşif ile Hindistana seyahatler yapmışlar orada birçok arazi işgal etmişlerdi. Ayni zamanda cenubi Amerikaya kadar giderek orada birçok müstemlekeler tesis etmişlerdi.

19 uncu asra kadar Portekiz dünyanın en büyük müstemleke sahibi devletlerinden biri idi. Fakat sanayideki inkılâp üzerine inkişaf etmeye başlayan İngiltere ve diğer devletler Portekizin müstemlekelerini birer birer elinden almağa başladılar.

Portekiz reisicumhuru general Karmona ve başvekil M. Salazar

MÜSTEMLEKELER KAYBOLUNCA..

Napoleon devri esnasında cenubi Amerikadaki İspanyol ve Portekiz halkı isyan ederek istiklâl ilân edince Portekizin elinde yalnız birkaç müstemleke kaldı. Ondan sonra da yeni arazi edinmeye tabiatile imkân yoktu. Esasen Portekizin müstemleke edinmesi bir ihtiyacın ifadesi değil, sergüzeştçi bahriyelilerin çalışmaları neticesi idi. Çünkü Portekiz bir sanayi memleketi değildi. Nüfusu da çok fazla değildi. Kendi kendine kifayet edebilecek vaziyette idi. Halkını doyurmak için başka toprakların mahsulüne, fabrikalarını işletebilmek için iptidaî maddelere ihtiyacı yoktu.

19 uncu ve 20 inci asırlarda Portekiz ikinci plânda bir devlet haline düştü. Elinde kalan müstemlekelerini korumak için kendi kudretine değil, İngiliz dostluğuna ve donanmasına güvenmeye başladı.

DEVAMLI İHTİLÂLLER

Maamafih 19 uncu ve 20 inci asrın ihtilâlci fikirleri bu ziraat memleketini kendi haline bırakmadı. Sıcak bir güneşin tesirile çok ateşin tabiatli ve daima silâha sarılmağa hazır olan bu millet artık ihtilâllerden baş kaldıramaz oldu. Portekizliler bir türlü o eski haşmet günlerini unutamıyorlardı.

Portekiz millî kıyafetile dans eden çocuklar

Orta asırda inşa edilen muazzam şatoların kölkesinde Estorial plâjı

Adım başında yükselen büyük şatolar onlara daima cenubi Amerikadan ve diğer müstemlekelerden altın aktığı, herkesin zengin olduğu, şarap ve danstan başka bir şey düşünmediği zamanları hatırlatıyordu.

Ziraî mahsullerin az para ettiği bu devirde eli bol tutmağa alışmış olan Portekiz köylüsü bir türlü kesenin iki ucunu bir araya getiremiyordu. Bu yüzden ihtilâller birbirini takip ediyordu.

10 SENELİK SÜKÛN

Maamafih ihtilâl diyarı diye anılan Portekiz, 10 seneden beri sulha kavuşmuş bulunuyor. General Karmona 1926 senesinde reisicumhur olduktan sonra Portekiz ihtilâllerden kurtuldu. Reisicumhur ilk iş olarak M. Salazari başvekâlete getirdi. Salazar Portekizi demir elle idareye karar verdi. İhtilâlci elemanları bertaraf ettikten sonra memleket maliyesini islaha koyuldu. Salazar Lizbon üniversitesinde uzun müddet finans profesörlüğü etmiş olduğundan memleketin zayıf tarafını biliyordu. Memleket ziraatını islah etmek lâzımdı. Portekiz en muhteşem günlerini ziraati inkişaf etmiş bir vaziyette iken yaşamıştı.

GENÇLİK TEŞKİLÂTI

Memleketin istikbalinin gençlik olduğunu idrak ederek ziraat mektepleri açıldı. Gençlik için ziraat teşkilâtı kuruldu. Gençlere tâ küçük yaştan ziraî bilgiler aşılanmağa başlandı. Bu teşkilâta mensup gençler ziraatın en ince noktalarını öğreniyordu. Kendilerine modern usuller gösterildiği gibi bilhassa tarlalarda çalışmaları mecbur kılınıyordu. Bu gençlere ayni zamanda Portekiz millî ruhu aşılanıyor, Portekiz millî dansları, millî şarkıları öğretiliyor, gençler ilerde müstemlekelerde Portekiz aşkını yerli halka aşılamağa hazırlanıyorlar.

GÜZEL BİR PLÂJ

Salazarın Portekize bir hediyesi de Estorial plâjıdır. Lizbonun 10 mil cenubunda orta asırlarda bir derebeyine aid muazzam bir şato vardır. Salazar bu şatoyu modern bir otele kalbetmiştir. Atlantik Okyanusunun kayalarını döve döve ince bir kum tabakasına çevirdiği plâjda bugün sade Lizbonun değil bütün Avrupanın zengin aileleri kışın güneşlenir. Kışın Berlin, Paris, Londra, Roma kar altında gömülü iken burada bir çok Avrupa zenginleri banyo alırlar, güneşte vücudlerini yakarlar, Portekize binlerce lira bırakırlar.

Balıkesir Halkevinin çok güzel bir teşebbüsü

Alınan kamyon ve sinema makinesi

Balıkesir (Akşam) — Halkevinde sık sık verilen temsillerden, başka halka parasız filimler de gösterilmektedir. Civar köy ve kazalarda oturan yurddaşların da istifadeleri için Halkevi, bir kamyon satın almış ve sesli sinema makinesini seyyar bir hale koymuştur. Havalar düzelince faaliyete başlanacaktır.

Bir çocuk mangal üzerine düşerek öldü

İzmir (Akşam) — Menemen kazasının Seyrek köyünde Bayram kızı beş yaşında Melek, odada yalnız kaldığı sırada mangal üzerine düşerek yanmak suretile ölmüştür. Ana ve babası hakkında kanuni takibata başlanmıştır.

937 yılılının talileri

Bir doktorla hamallar büyük ikramiyeyi kazandı

Herkesin bütün ümidini bağlıyarak dört gözle bekledikleri büyük yılbaşı tayyare piyangosu dün gece tam saat sekizde çekilmeğe başlandı. Tepebaşı tiyatrosunu dolduran binlerce kişi ellerinde numaraları «ha çıktı, ha çıkacak..» diye heyecan içinde bekleşiyordu...

Nihayet yıllardanberi piyango numaralarını okuyan tayyare piyangosu memurlarından bay Rasih bağırdı:

— 34417... 50,000 lira...

Alkış, uğultu, bağırmalar arasında bayiler salondan fırladılar. Şimdi herkes merakta.. acba kime çıktı?..

Nihayet anlşıldı. 1937 senesine girerken yılın en büyük talilisi Beyoğlunda Suterazisi sokağında Nil apartımanının ikinci katında doktor Emil Orfanidistir.

Otomobilimiz doktorun apartımanı önünde durdu. Kapılar sıkı sıkı kapalı.. çaldık. Kapıcı göründü:

— Kimsiniz?

—Gazeteciyiz..

— Doktoru mu göreceksiniz? Olmaz.. Doktor kimseyi kabul etmiyor.. Bana emri var..

— Öyle ise hastayım.. aç bakalım...

Doktorun yanına ancak hasta sıfatile girebilmek kabil oldu.

Kapıda doktoru tebrik ettim, şaşırdı:

— Nereden duydunuz? Dedi..

— Bu para ile ne yapacaksınız?

— Azizim bol bol okuyacağım.. kendimi tamamile ilme vereceğim... Ben ilim âşığı bir adamım. İnsanın hali vakti ne kadar iyi olursa o kadar çok okur, bunun için ben de kendimi büsbütün ilme vereceğim...

— Büyük ikramiyenin sizin biletinize düşeceğini ümit ediyormu idiniz?

Doktor ayni zamanda felesefe doktoru idi. Burada da bir felesefe yaptı:

— Hayatta her yaptığınız iş bir ümide bağlıdır. Eğer ümidim olmasaydı bileti almazdım.

Hattâ bu sabah hastalarım:

— Doktor inşallah sana büyük ikramiye çıkmaz.. dediler. Şaşırdım:

— Sebep? diye sordum.

— Hastalarım:

— Eğer sana büyük ikramiye çıkarsa doktorlıktan vazgeçer, artık bize bakmazsın.. dediler.

— Güldüm:

— Hele bana çıksın... Yine size bakarım.. dedim.

Doktor giderken:

— Aman rica ederim.. diyordu.. bir şey yazmayınız, yahut uzun uzun yazmayınız, diyor ve memnun memnun gülümsüyordu:

— Bir hasta ile de biletime ortağım, biliyor musunuz?

İçeriden doktorun zevcesi kendisini çağırdı. Doktor hemen:

— Şimdi geliyorum... Diye koştu.

Yılın en talili adamı evlidir. Bazıları:

— Büyük ikramiyeler hep bekârlara düşüyor.. derler.. Doktor Orfanidis bu suretle evlilerin de talilileri olduğunu 1936 yılının en son gecesinde isbat etti.

Büyük ikramiyeyi kazanan biletin bir parçası da Tarlabaşında oturan patates tüccarı Lâmbo kızı Sofidedir.

İKİ YÜZ BİN LİRANIN TALİLİLERİ

200,000 lirayı kazanan biletin üç parçası: 150 bin lira kazanan bilet Eminönünde Nimet gişesinden satılmıştır.

Bu biletin iki parçasını iki nişanlı satın almıştır. Bu nişanlılar 200,000 lirayı kazanan 10 liralık bir bileti ortadan yarı yarıya bölmüşler:

— Biri senin...

— Biri benim...

Diyerek gişeden uzaklaşmışlardır. Gişeden bilet sahiplerinin adresi sorulmuşsa da kol kola giren bu çift:

— Biz nişanlıyız... Adresimiz sonra belli olacak.. evleninde... Diyerek uzaklaşmışlar, bütün ısrarlara rağmen adres vermemişlerdir.

Biletin öteki parçası ise Üsküdarda tütüncü bay Namidedir.

Üsküdara:

— 200,000 lirayı kazandın bay Nami.. diye telefon edilince, bay Nami:

— Etmeyiniz Allah aşkına... demiştir.

HAMURKÂR ANLATIYOR

Diğer taraftan Galatada Kasaplar sokağında bay Servetin kahvesinde yatıp kalkan hamurkâr Rizeli Süleyman adında bir fakir gence de 200,000 lira çıkmıştır.

Kendisile görüştüğüm Rizeli Süleyman:

— Bu parayı ne mi yapacağım? Evvelâ memlekete gideceğim... sonra kendime bir ev alacağım... Bu para benim ömrümün sonuna kadar ferah ferah yetişir... Demiştir.

GÜZELLİK KRALİÇESİ KERİMAN

1937 senesi yılının en talililerinin başında hiç ümid etmediğimiz biri vardır: Bu, dünya güzellik kraliçesi bayan Keriman Halistir. Bayan Keriman Halisin 7345 numaralı biletine 10,000 lira düşmüştür.

Dün gece evvelâ bayan Keriman Halisin erkek kardeşini Beyoğlunda gördüm.

— Müjde.. dedim..

— Hayrola..

— Bayan Keriman 10,000 lira kazandı..

Bayan Keriman Halisin kardeşi şaşırdı:

— Sahi mi?

— Evet...

Evvelâ şaka ettğimi sandı. Sonra işin ciddî olduğunu anlayınca:

— Mükemmel.. dedi.. bol bol çiçek alır...

Bundan sonra Fındıklı Palasın merdivenlerini tırmandık. Merdivenden çıkarken aklıma geldi. Keriman ece dünya kraliçesi olduğu zaman bu merdivenleri az mı tırmanmıştık?

Keriman Halisi buldum.

— Tebrik ederim.

— Eevet.. şimdi ben de bayi bayan Nimetten haber aldım. Teşekkür ederim. Lâkin bileti babam satın almıştır.

— Amma sizin talilinize almış.. güzellik tacını giymekle büyük bir taliiniz olduğunu isbat ettiniz.. şimdi servette de taliiniz varmış... Bu para ile ne yapacaksınız?

—İstediğim kadar nadide çiçek alacağım...

— Kardeşiniz de öyle söylemişti... Daha?

— Bilirsiniz, yemek pişirmeğe çok merakım vardı. Hattâ uzun müddet Beyoğlu akşam kız sanat mektebinin yemek derslerine devam ettim. İyi, şık, modern bir mutfak takımı alacağım...

Keriman Halis, piyangodan kazandığı biletlerle meşhur siyah dadısına bir kostümlük yaptıracaktır.

Bayan Keriman Halis:

— Mademki müjde getirdiniz.. müjdemi vermeliyim.. diyerek dışarıdan küçük bir kadeh likör getirdi.

UYKUSU DAHA KIYMETLİ

150 bin lirayı kazanan Teşvikiyede Atiye sokağında Mülkiye apartımanında kimyager bay Tahsindir. Kendisine kazandığı para götürülmüş ise de :

— Yarın alırım.. teşekkür ederim.. Şimdi para lâzım değil. Uykum var.. Diyerek içrei çekilmiştir.

Diğer taraftan 50,000 liralık büyük ikramiyelerden bir parçası Ankarada İsmetpaşa mahallesinde Beştepede bayan Şükriye ve İstanbulda Kasımpaşada bayan Cemile kazanmışlardır.

TALİLİ HAMALLAR

200,000 liralık büyük ikramiyenin bir parçası Babıâli caddesi, Akşam gazetesi ve diğer gazeteler hamallarına çıkmıştır.

Hamallar piyango çekildikten yarım saat sonra derhal piyango müdürlüğüne gitmişler, piyango direktörü bay Fikriye rica ederek hemen paralarını almışlardır.

Hamallar sekiz ortaktır. Bazıları memlekete gideceklerdir. Dün gece kendi aralarında eğlenmişlerdir.

H. F.

Her akşam bir hikâye

Beş lira meselesi

Artık sevmediğimiz bir kadından nasıl sıyrılırız? Buna erkekler muhtelif tarzlarda cevap verdiler. Kimisi koca bir bıçak aldı, parça parça doğradı, bir çuvala doldurup bir mahzene attı. Kimisi dolgun rakkamlı bir çek takdim etti. Kimisi de sessizce savuştu gitti.

Fakat Nejad bu usullerin hiç birini beğenmiyordu. Bıçakla alış verişi yoktu. Büyük bir çek te yollıyamazdı. Habersizce savuşup gitmeyi de nezakete mugayir buluyordu. Onun için, bir yakut yüzük hediye ederek nazikâne veda etmek yolunu tercih etti.

O gün, metresi olan Amerikalı kadınla başbaşa bir kokteyl içtikleri sırada, Nejad meseleyi açtı:

— Sevgili Marjory, dedi. Biz biribirimizi epeyce uzun zamandanberi seviyoruz. Bir yerde okumuştum, bir kadından yorulmak ve bıkmak beraber geçirilen tatlı ve mesud zamanları unutup yalnız fena dakikaları hatırlamaktan ibaretmiş. Garibdir, ben de hani şu başıma çiçekliği attığın günü sık sık hatırlamağa başladım.

Marjory hiç bir cevap vermedi. İskarpininin sivri uçlarına gözlerini dikti. Gözünden akacak bir damla yaşı belli etmeden içiyordu.

Nejad metresinin sükûtundan cesaret bularak, devam etti:

— Bugün biribirimize adiyö deriz. Bu kadar elemli olan şu ayrılığı nafile yere neden daha fazla acılarla karıştırmalı? Sana ufak bir hediye getirdim. Kıymetsiz bir şey ama... Zannederim hoşuna gider. Beni hatırlarsın, ilk buselerimizin hatırası...

Nejad bu sözleri şairane bir jest ile meharetli bir aktör gibi söyledi. Fakat umduğu tesiri hasıl edememişti. Marjory ikinci göz yaşını gizlemeğe muvaffak olamadı. Gayet sade ve sakin bir tavırla:

— Senin yüzüğünü istemem, dedi.

Bu sade tavrın mantıkî bir emre delâlet ettiği şüphesizdi.

Nejad biraz sükûttan sonra sordu:

— Neden istemiyorsun

— Düşünsen anlarsın. Sen hoşuma gittin. Seni sevdim. Sen kadın nedir bilmezsin. Hele beni hiç anlamadın. Bir kadın kalbinden bir erkeğin hatırasını bir yüzüğün silip çıkarabileceğini zannediyorsan çok aldanıyorsun.

Nejad bozuldu, sıkıldı.

— Maksadımı yanlış anladın, dedi.

— Daha iyi. Zaten anlamamağa çalışıyorum.

Genç kadın aynaya yaklaştı. Burnuna biraz pudra sürdü.

Sonra, arkasına dönerek:

— Yüzüğü istemiyorum, dedi. Fakat bana bir lûtufta bulunacaksın. Dört yüz liraya ihtiyacım var.

— Dört yüz lira mı?

— Evet. Nevyorka kadar yol parası. Memleketime döneceğim. Sensiz İstanbulda işim ne? Burada kaldıkça geçmiş hayatımızı hatırlıyacağım. Tahammül edemem.

Genç kadın yüzünü tekrar aynaya çevirdi. Hafif bir sesle sordu:

— Bana şimdi bu parayı verebilir misin?

Nejad:

— Hay hay, diyerek yerinden kalktı. Dolabı açtı, parayı çıkardı ve saydı: Üç yüz doksan beş lira, dedi. Başka yok. Yarın gelirsen, kalan beş lirayı da veririm.

— O halde, yarın gene görüşürüz.

Genç kadın kapıya doğru yürüdü, açtı ve gitti.

Nejad:

— Ne garib kadın! diye mırıldanıyordu. Bir cıgara yaktı. Tekrar etti:

— Garib kadın! Sonra, şapkasını aldı, o da sokağa çıktı.

Üzerinde büyük bir hafiflik hissediyordu. Marjoryden bu kadar kolaylıkla kurtulmak ona neşe veriyordu. Maamafih, eğer Marjory kendisini gerçekten sevmiş olsaydı hiç olmazsa biraz kavga ederdi diye düşünmekten de nefsini menedemedi. Halbuki, kadın ufak bir teessür bile göstermemişti.

O akşam uykuya yatmadan evvel:

— Çok garib kadın! diye bir daha tekrar etti. Bu kadının rahatsızlığı onun içinde bir kolleksiyonculuk yahut tetkik ve tetebbü merakı uyandırıyor denilebilirdi. Çünkü ertesi günü Marjory gelinciye kadar, pencereye koşuyor, onun gelip gelmediğini anlamak için sokağı gözetliyordu.

Marjory kapıdan girerken:

— İşte geldim, dedi.

Fakat Nejad bir işaret ile sözünü kesti:

— Bilsen, dedi. On dakika evvel buraya eski bir dostum geldi. Üstümde ne varsa hepsini ona vermeğe mecbur oldum. Kumarda kaybetmiş. Namus borcu... Affedersin, iki gözüm. Yarın gene gelebilir misin bana?

Marjory: Hay hay diye cevap verdi ve oturdu. İki sat kaldı. Ertesi günü gene geldiği vakit, Nejadın çehresi büyük bir üzüntü ifade ediyordu.

— Çok müteessirim, diyordu. Bir saat evvel amcam geldi... Amcamı bilirsin... Neden şapkanı çıkarmıyorsun? Zavallı nesi var nesi yok, bütün paralarımı yedi bitirdi... Kumar, kadın... Bugün çok güzelliğin var Marjory... Cebimdekilerin hepsini amcama vermeğe mecbur oldum. Mantonla neden oturuyorsun, çok sıcak değil mi? Çok rica ederim, beş lira için bana yarın gel.

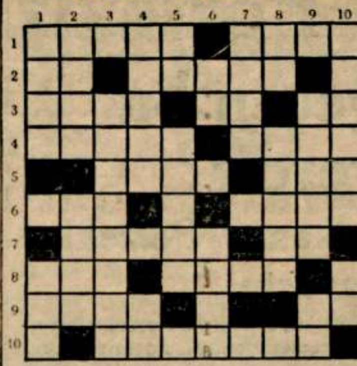
Marjory iskarpinlerini çıkararak:

— Maalmemnuniye, dedi.

Ertesi günü Nejadın parası vardı ama, maatteessüf terziye vermeğe mecburdu. Daha ertesi günü Marjory eski âşıkı gece yolu hırsızların soyduğunu haber aldı. Öbür gün de cüzdanını düşürmüştü.

Garibdir ki Nejadın başına gelen aksilikler böyle muttasıl temadi edip durdu, garibdir ki bu beş lirayı bir türlü bulup ta Marjoryye veremedi ve o da her gün geldi... **Hikâyeci**

BULMACAMIZ

SOLDAN SAĞA:

1 — Gemici (5) Şans (4)
2 — Gece gökte parlıyan (2) Şart edatı (5)
3 — Tazı (4) Boy değil (2) Nota (2)
4 — Kastamonuda bir kaza (5) Terbiye (4)
5 — Ayak bileği kemiği (4) Bizi doğuran (3)
6 — Çalgı (3) Semer (4)
7 — Baş (4) Beygir (2)
8 — Lezzet (3) Az sıcak (4)
9 — Alâmet (4) Zaman (2)
10 — Yeniliğin aksi (7)

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Zaar (4) At yavrusu (3)
2 — Nikâhlı kadın (4) Su ne yapar? (4)
3 — Söze başlama (8)
4 — Süpürgenin tozunu biriktiren âlet (5) Sallandır (2)
5 — Vakit (2) Harp gemisi (5)
6 — Saklambaç nidası (2) Delege (4)
7 — Katre (4)
8 — Beyaz (2) Kötek (5)
9 — Taahhütname (5) Beyaz (2)
10 — Kredi (6) Boy değil (2)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ:

Soldan sağa: 1 - Yosma, Cadı 2 - Ada, Halat 3 - Lamekân, Mı 4 - Alat, Dar 5 - Nanesuyu 6 - Kanamak 7 - Ile, Mazı 8 - Er, Şan 9 - Kartal, Ab 10 - Teke, Hırka.

Yukardan aşağı: 1 - Yabancı 2 - Oda, Leke 3 - Saman, Irak 4 - Elek, Re 5 - Kasap 6 - Hâtun, Şah 7 - Can, Yamalı 8 - Al, Duman 9 - Dama, Az, Ak 10 - Itır, Kırba.

Radyo

1 Kânunusani 937 Cuma

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis, 13,5 Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Spor müsahabeleri: Eşref Şefik tarafından, 20 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21 (Saat ayarı) orkestra, 1- Blankenburg: (Frisch Veran) Marş, 2- Strauss: (Spharenklange) val, 3- Offenbach: (Orfe Cehennemde) Uvertür, 4- Tchaikowsky: (Pikdam) operasından bir parça, 5- Lehar: (Paganini) operetinden parçalar, 22 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, 23 Son.

2 Kânunusani 937 Cumartesi

İstanbul: Öğle neşriyatı — 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12,50 Havadis, 13,05 Plâkla hafif müzik, 13,25-14 Muhtelif plâk neşriyatı.

BORSA

İstanbul 31 Kânunuevvel 1936

(AKŞAM KAPANIŞ FİATLERİ)

Esham ve Tahvilât

İst. dahilî	96,—	İş. B. Hamiline	10,—
Kuponsuz 1933		» Müessis	83,—
istikrazı	96,75	T.C. Merkez	
Ünitürk I	22,75,—	Bankası	92,—
» II	22,41,50	Anadolu his.	23,75
» III	21,37,50	Telefon	6,75
Mümessil I	43,40	Terkos	11,75
» II	40,30	Çimento	13,40
» III	—	İttihat değir.	10,60
İş Bankası	10,—	Şark »	0,75

Para (Çek fiatleri)

Paris	16,93,50	Prağ	22,54,50
Londra	621,—	Berlin	1,96,37
Nev York	79,45,—	Madrit	7,50,50
Milâno	15,01,50	Belgrad	34,38,—
Atina	87,92,25	Zloti	4,20,12
Cenevre	3,43,92	Pengo	4,30,75
Brüksel	4,69,—	Bükreş	107,89,—
Amsterdam	1,44,25	Moskova	25,10,—
Sofya	64,41,25		

Ticaret ve zahire borsası

31 Kânunuevvel fiat ve muameleleri

1 — **İthalât:** Buğday 1122, payak 24,1/2, arpa 120, susam 26,1/4, çavdar 165, tiftik 3/4, haşhaş yağı 3,1/4, un 45,3/4, fasulye 3, nohut 3,1/2, pamuk yağı 30,1/4, zeytinyağı 9, beyaz peynir 2,3/4 ton afyon 121 kilo.

...**İhracat:** Tiftik 30,1/2, yapak 168, iç ceviz 15 ton.

2 — **Satışlar:** Buğday yumuşak kilosu 6 kuruş 24 paradan 6 kuruş 36,1/2 paraya kadar, Buğday sert kilosu 6 kuruş 25 paradan 6 kuruş 27,1/2 paraya kadar, Buğday kızılca kilosu 5 kuruş 30 paradan, Arpa yemlik kilosu 4 kuruş 30 paradan 4 kuruş 35 paraya kadar, Çavdar kilosu 5 kuruş 25 paradan, Mısır beyaz kilosu 4 kuruş 27,1/2 paradan, Mısır sarı kilosu 4 kuruş 32,1/2 paradan 4 kuruş 35 paraya kadar, Kuşyemi kilosu 12 kuruş 35 paradan, Susam kilosu 18 kuruş 12 paradan, Zeytinyağı yemeklik kilosu 48 kuruştan 58 kuruşa kadar.

3 — **Telgraflar:** Londra Mısır Laplata 1. ci kânun tahmili korteri 24 Şi. Pe. Ki. 3 kr. 42 San. Londra keten tohumu Laplata 1. ci ve 2. ci kânun tahmili tonu 12 Ster. 2 Şi. 6 P. Ki. 7 Kr. 41 Sa. Anvers arpa Lehistan 1. ci ve 2. ci kânun tahmili 100 kilosu 116 B. Frank Ki. 4 Kr. 95 Sa. Liverpul Buğday 1. ci kânun tahmili 100 libresi 10 Şi. 2,1/4 Ki. 6 Kr. 97 Sa. Şikago buğday Hartvinter mayıs tahmili Buşeli 135,3/8 sent Ki. 6 Kr. 28 Sa. Vinipek buğday Manitoba 1. ci kânun tahmili Buşeli 129,1/2 sent Ki. 6 Kr. Hamburg iç fındık Giresun derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 78 Kr. 35 Sa. Hamburg iç fındık Levan derhal tahmil 100 kilosu 154 R. Mark Ki. 78 Kr. 35 Sa.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: **İSKENDER F. SERTELLİ** No 61

Bir akşam ortalık yeni kararmıştı..

Evinde yatan yaralı İbrahim, kardeşi Ahmed Selimi çağırttı.

Selim merak etti.. koşarak İbrahimin yanına gitti. İbrahim:

— Kardeşim, dedi, ben belki bugünlerde öleceğim. Çok muztaribim.. yaram kapanmadı. İçimdeki sızı beni eritiyor. Sana ölmeden bir sır tevdi etmek isterim!.

Selim hayretle kardeşinin yüzüne baktı:

— Söyle, dedi, seni dinliyorum!.

İbrahim başını yastıktan kaldırdı.. doğruldu.. önüne bakarak anlatmağa başladı:

— Molinayı tanırsın, değil mi?.

— Evet. Hani şu İspanyol rakkasesi..

— Ta kendisi. Ben kıvrak kadından çok hoşlanırdım, Selim! Zaten o da müslüman gençlerile temas etmekten zevk aldığı için, benim yakamı bırakmazdı. Bu kadının, sen de bilirsin ki, bize çok hizmeti vardır. Fakat, son günlerde para ve mücevherle gözünü boyayan bir vatansız zenginin eline ve evine düşen Molina artık bize hizmet etmiyor, Selim! O, İspanyolların hafiyesidir..

Selim birdenbire hiddetinden ateş püskürmeğe başladı.

— Bunu bana şimdiye kadar neden söylemedin?.

— Aleyhimizde mühim bir iş göreceğini sanmıyordum. Bütün yollar kapalıdır. En gizli geçidlerde bile nöbetçilerimiz var.. bir kadın bu kadar sıkı tarassud ve inzibat içinde ne yapabilir? diyordum. Halbuki...

— Çabuk söyle, İbrahim! Bana hakikati anlat..

— Molinanın bulunduğu ev sahibi bugüne kadar bize dost görünen ve zahiren yardım eden zengin bir adamdı. Fakat, şimdi..

— Şimdi aleyhimizde mi çalışıyor?.

— Evet.. İspanyollar onu da el altından kandırmışlar.

— Kimdir bu adam?.

— Kale gibi büyük ve müstahkem köşkünün içinde prensler gibi yaşayan Said Haşimi tanımıyor musun?.

— Said Haşım mı dedin?!..

— Evet.. on beş günden beri İspanyol dostu olan büyük vatanperver..

Ahmed Selim aklını oynatacaktı.. yalnız para ve servete değil, şöhrete de ihtiyacı olmayan Said Haşim Endülüste çok tanınmış bir adamdı.

Müslümanlara ihanet etmekle, İspanyollar ona ne verebilirlerdi?.

— İnanamıyorum, İbrahim! İnanamıyorum bu habere... Said Haşim de düşmana satılmışsa, artık hiç kimseye itimadım yok.. istihkâmların ve şehrin kapılarını açıp, düşmana: (Buyurun!) demekten başka kurtuluş çaremiz kalmadı. Hayır kardeşim, hayır.. sen sayıklıyorsun! Said Haşim İspanyollara boyun eğecek kadar bayağı ruhlu bir adam değildir. O da çok iyi bilir ki, İspanyollar Malkaya girer girmez, ilk yapacakları iş, müslüman zenginlerini ortadan kaldırmak ve servetlerini yağma etmek olacaktır. Said Haşim yularının ucunu onlara vermekle, cellâda kendi elile boynunu uzatmış olmaz mı?.

— Bugün Said Haşim, on beş gün önce tanıdığın adam değildir, Selim! İnsanların her zaman değişebileceğini, bugün kara gördüklerini yarın ak göreceklerini neden kabul etmiyorsun? Said Haşim gökten inmiş bir melek değildir.. nihayet o da bizim gibi bir adamdır. Aldanabilir.. kandırılabilir.. satın alınabilir.

Selim elini şakağına koymuş düşünüyordu:

— Çarçabuk aldanan ve satılabilen adam, hiç bir zaman bize benzemez.. benzeyemez. Beni, İspanyanın hazinelerini ayağımın dibine dökseler, satın alamazlar. Sen de benim gibi değil misin? Sen de kolay kolay satın alınır bir adam mısın? Said Haşim, bizim taşıdığımız kanı taşısaydı, yurdunu bizim sevdiğimiz gibi sevseydi düşmana yardım eder miydi?.

Selim birdenbire ayağa kalktı:

— O halde bir bölük asker gönderip evini kuşatmalıyım. Onu yakalayıp şehrin (Kısas meydanı)nda asacağım.

— Said Haşimi yakalamak kolay bir iş değildir. Çünkü onun evi Babülfereç'de çok müstahkem bir binadır. Molinanın bana söylediği doğru ise, Said Haşim muhasara sırasında evinin altından sahile kadar geniş bir lâğım kazdırmış. İstediği zaman bu gizli yoldan sahile inip kaçabilirmiş.

— Demek ki, bu on beş günlük bir mesele değil. Said Haşim bu ihanete birkaç ay önce başlamış. Fenalık yapmağa karar vermeyen bir adam, evinin altından gizli lâğım kazdırır mı?.

İbrahim başını yastığa koydu.. gözlerini kapadı.. dudaklarının arasından şu kelimeler güçlükle işitildi:

— Said Haşim bu yolu genişletecek ve İspanyolların buradan şehre girmesini temin edecekmiş. Bunu bana söyleyen de Molinadır. İstersen evi basmadan önce Molinayı elde et! Onun yardımile daha büyük bir iş görebilirsin, Selim!.

***

«SENİ SEVİYORUM MOLİNA!»

Malka muhafızı Selim, Molinayı seviyor gibi görünerek, bu şen ve işvebaz rakkasenin beyninin içini okumağa çalışıyordu.

— Seni üç gündür gözetliyordum, Molina!. Nihayet bugün sokağa çıktığını gördüm.. yolunu kestim.. seni buraya getirdim. Sakın benden çekinme! Ben, çoktan beri seni seviyorum, Molina!.

İspanyol rakkasesi birdenbire şaşaladı. Selim gibi kadınlara hiç ehemmiyet vermeyen, taş gibi sert bir erkek nasıl oluyor da Molinanın karşısında bu kadar çabuk eriyordu?.

— Beni seveceğinizi hiç ummazdım! dedi. Siz kral kızlarını, prensesleri bile silkip atmıştınız! Benim gibi bir sokak rakkasesine gönül vermek...

— Şaşılacak bir şey, değil mi?.

— Şüphesiz.. çünkü, siz beni Türk denizcisi Rüstemle sevişmekten bile menetmiştiniz! Ona: (Böyle bayağı bir kadına neden iltifat ediyorsun?) demiştiniz!.

Selim bu sözden ilham alarak gülümsedi:

(Arkası var)

Yılbaşı piyangosu çekildi

Dün akşamki çekilişte kazanan bütün numaraları okuyunuz

500000

Lira kazanan numara

34417

Bu numaranın son iki rakkamı ile nihayet bulan bütün biletler (1000) lira, yani 1/10 biletler (100) lira, 1/20 biletler de (50) lira kazanmıştır. Ayrıca da bu numaranın (25) aşağı ve (25) yukarısı (1000) lira, yani 1/10 biletler (100) 1/20 biletler (50) lira kazanmışlardır.

200000

Lira kazanan numara

6145

Bu numaranın 25 aşağı ve 25 yukarısı (1000) lira, yani 1/10 biletler (100) 1/20 biletler (50) lira kazanmışlardır.

150000

Lira kazanan numara

1221

100000

Lira kazanan numara

19360

70000

Lira kazanan numara

38559

60000

Lira kazanan numara

15068

50000

Lira kazanan numara

27789

30000

Lira kazanan numara

5847

20000

Lira kazanan numara

33215

15000

Lira kazanan numara

30458

10000

Lira kazananlar

30573	33128	38120
10379	7345	14976
33557	26647	30849
12012		

5000

Lira kazananlar

3418	9245	15003	12387
2424	15228	11077	26590
9364	32928	1809	24583
20407	30120	21532	27812
32794	6529	2467	13194

2000 lira kazananlar

21101	25336	38276	25760	6463
6657	30131	7219	34737	2152
9730	11696	20702	23785	
31553	7806	38618	12065	31926
13682	10640	10303	7084	27748
36919	36172	2879	2472	14483
27721	34243			
29767	35289	24185	6756	8002
37644	17339	30939	28747	30867
38434	18011	3942	19795	
8673	8196	7050		
19159	11299	32875	15770	5694
10537	3928	23560	6453	
22707	38757	21640		

1000 lira kazananlar

39165	29679	9348	29017	8858
37214	16956	36293	10990	34[illegible]01
25797	19308	28231	19846	11687
19615	24779	25557	12547	23677
3452	23554	5413	4527	35450
34608	674	35526	27850	16751
1253	15153	26337	12579	19732
3834	16111	28940	36446	
35430	14425	34809	27778	33589
29131	18664	12327	29715	
24249	2478	16895	10665	
17094				
10320	11513	24004	13311	20603
18740	8548	20242	8761	25279
23035	27091	3063	38886	19120
25439	11520	37992	9048	600
17861	2411	38156	12520	32962
35739	19364	30257	7052	29110
16221	902			
35441	19618	34970	12439	18103
37878	37737	19956		
31485	33007	28702	12001	17880
36692	6979			

500 lira kazananlar

26284	6144	13227	12522	22259
11095	26631	21551	20620	27504
35590	947	33851	22646	11597
33966	8898	1093	23256	22998
27079	14507	19370	39337	24982
95227	39921	1656	6990	3144
19350	4939	22100	14950	27658
28761	4151	24777	38134	18048
24112	20708	11685	13451	7785
33221	6801	22944	31254	19025
23467	18735	17533	31121	7741
25321	5259	16985	4967	11263
1843	10340	1988	35093	24098
14257	33576	13960	3231	1776
38870	32058	15524	21187	27344
1693	265	7267	8414	2249
26268	15539	12022	2628	8980
30784	14681	30681	4233	12313
17640	36562	8222	27846	3303
35896	35561	24659	14204	5102
33508	39900	11842	34475	8192
38695	39730	179	20547	20199
34845	23583	522	5085	26141
39183	3562	1814	2337	23077
15877	37003	28822	18556	30326
21535	16263	37072	39768	36326
11744	8198	23974	22023	10919
16809	2776	8368	27367	76
9823	9064	1406	16774	8322
16414	3163	15340	21876	27470
2685	24504	37123	34925	33180
17354	15323	3812	18227	35541
14970	35226	14869	26142	
15082	9668	3876		
39037	10939	24153	15449	10496
34498	30685	39554	26094	19095

?18955	10100	32069	6140	5496
20489	36463	9287	22153	13135
12800	33986	7944	10205	14920
15706	6227	14305	7775	37420
28720	3869	13964	35631	
38536	24006	4075	29111	10573
23630	3150	30331	38966	29754
13730	24474	18579	11654	33297
7286	4040	9150	21616	8902
14758	5235	39526	26296	21917
35524	37342	38231	4140	6230
18854	22122	6373	35711	21272
16601	37069	18206	31514	38909
26037	26558	14652	25948	17873
20558	3391	8829	17512	32869
11471	38271	31579	30823	28384
4390	18689	37605	33194	33296
39843	23158	15167	5180	15297
5296	36712			
29595	3319	25361	36300	13149
37476	10736	32451	13059	32927
14810	22586	24001	18031	39445
24259	33312	25041	36362	30313
14251	14380	11664	4924	27876
30768	30805	12269	32032	30533
31296	38502	34291	23157	26564
32427	7790	6028	19783	3884
16664	9431	21939	26413	35924
22709	19658	39791	3323	8786
2586	23931			
22048	6594	17588	10246	13224
21654	3975	39644	17710	30040
28628	22165	7834	16763	20977
6096	30275	30276	23089	7657
27331	18001	31278	237	17839
26668	37656	6226	36431	18818
20751	8897	19625	13062	7612
32478	7183	9512	26353	25526
30860	16537	38606	18714	
17221	8719	37824	9222	38641
7501	29410	29457	1361	20799
1433	1588	24897	8281	15636
14350	16057	21231	26614	30372
20347	15134	32517	38359	
29425	11135	8183	35952	4626
39866	15536	1677	32191	6005
18802	22224			

Amortiler

Sonu (3 ve 8) olan bütün biletler amorti, yani 1/10 biletler (5) lira, 1/20 biletler de 2 buçuk lira amorti kazanmışlardır.

Hesap defterleri

Piyasanın en sağlam, en muntazamı en zarif ve en ucuz

Yövmiye defterleri

Kasa defterleri

Defteri kebirler

Muavin defterler

Birinci hamur kâğıt ile	kuruş	Kalın banka kâğıdı ile	kuruş
200 Sahifeli	120	200 Sahifeli	140
300 »	150	300 »	170
400 »	200	400 »	225

(Akşam) idaresinde satılmaktadır. Telefon: 24240
Hesap defterlerinizi almadan bunları görünüz ve bu fırsattan istifade ediniz!

REVÜ

Değil

Bu Canlılık ve Topluluk

Yavrularının

Hep beraber ve bir gönülden:

1937 yılının

Kardeşlerine sıhhat ve neşe, Büyük Türk Ulusuna da şerefli neticelerle uğur ve huzur getirmesini candan dileyen kutluluk hatırasıdır.

Beşiktaş: M. Nuri Çapa

ÖKSÜRENLERE:

KANZUK

öksürük şurubu

Göğüs nezlelerile had ve müzmin kasabat iltihaplarında, zatürrie, zatülcenb ve boğmaca öksürüklerinde çok faydalı bir ilâçdır. Göğüsleri zayıf olanlara ayrıca tavsiye olunur. Bir çok profesörlerin takdirine mazhar olmuştur. Kanzuk Öksürük şurubu maruf eczanelerde bulunur.

Umumi deposu İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

1937

TURYAĞ

Türkiye Yağ ve mamûlâtı Sanayi Şirketi

Şimdi mevcud ve ilerde olacak müşterilerinin

YENİ SENELERİNİ KUTLULAR

Yazıhaneleri
Nur Han
İstanbul

Fabrikası
TURAN
İzmir

TÜRK HAVA KURUMU

BUYUK PIYANGOSU

3 cü Keşide 11 İkincikânun 937 dedir

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Büyük ikramiye 45.000 liradır.

Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7/İkincikânun/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Uyuşturucu Maddeler İnhisarından:

1934 ve daha evvelki seneler mahsulünden olup idaremiz satışlarına iştirak ettirilmek üzere depolarımıza tevdi olunan afyonların sahiplerine 1935 - 1936 senesi satışlarımız üzerinden tediyesi lâzımgelen yüzde otuzların tevzii mukarrerdir.

Tevziat morfin, makbuz numaraları sırası ile aşağıda gösterilen günlerde yapılacaktır.

Alâkadarların muayyen günlerde idaremize müracaatları lüzumu ilân olunur. (3850)

1001	ilâ	1025	2	Kânunusani	1937	Cumartesi günü
1026	»	1075	4	»	»	Pazartesi günü
1076	»	1125	5	»	»	Salı günü
1126	»	1175	6	»	»	Çarşamba günü
1176	»	1225	7	»	»	Perşembe günü
1226	»	1275	8	»	»	Cuma günü
1286	»	1300	9	»	»	Cumartesi günü
501	»	538	11	»	»	Pazartesi günü
539	»	588	12	»	»	Salı günü
589	»	620	13	»	»	Çarşamba günü

KUMBARA

BİRE 1000 VEREN TARLADIR

Uyuşturucu Maddeler inhisarından:

1934 ve daha evvelki seneler mahsulünden olup idaremiz satışlarına iştirak ettirilmek üzere depolarımıza tevdi olunan afyonların sahiplerine 1935-1936 senesi satışlarımız üzerinden tediyesi lâzımgelen yüzde otuzların tevzii mukarrerdir.

İstanbuldan gayri mıntakalarda bulunan afyon sahiplerinin ellerindeki morfin makbuz numaraları ile açık adreslerini bildirir birer mektupla idaremize müracaatları ilân olunur. (3873)

Scandinavian Near East Agceny

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo Dantzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Aasne vapuru 28 K. evvel doğru
Vikingland vapuru 2 K. saniye doğru

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Vasaland vapuru 26 K. evvele doğru
Aasne vapuru 28 K. evvele doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.
Tel: 44991-2-3

JUVANTIN KANZUK SAÇ BOYALARI

Kumral ve siyah olarak sabit ve tabiî renk verir. Ter ve yıkanmakla çıkmaz. Yegâne zararsız ve tanınmış sıhhî saç boyasıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

TEK KOLLU CEMAL

Piyango Gişesi Sahibi

CEMAL GÜVEN ve EŞi

Sayın müşterilerinin yeni yılını candan kutlularlar

Zayi — Galata ithalât gümrüğü müdürlüğünden Toledo biraderler ve şeriki namına tanzim olunan 6421 numaralı ve 1 teşrinievvel 935 tarihindeki T B Ş NE 92 numaralı bir sandık mala aid, beyannamenin birinci nüshası kaybolduğundan yenisi alınacağından eskisinin hükmü yoktur.

Tütün ikramiye muamelesi hakkında

Üsküdar askerlik şubesi Başkanlığından

Üsküdar askerlik şubesinde mukayyet ve Üsküdar emvalinden maaş almakta bulunmuş olan derece üzerinden mütekait harp malûllerile şehit yetimlerinin 937 yılı tütün ikramiyesinin kayıt muamelesi 1/2. kâ. sani/937 den itibaren başlanacaktır. Bu yoklama muamelesi kânunusani 937 nihayetine kadar devam edeceğinden bu bir ay müddet zarfında alâkadarların gelip yoklama muamelelerini yaptırması lâzımdır. Bu yoklamaya gelecek olan malûllerin maaş resmî senet ve muayene raporlarını maaş almakta olan şehit yetimlerinin maaş resmi senet ve hüviyet cüzdanlarını ve on seneliklerini alarak alâkası kesilmiş olan şehit yetimlerinin de nüfus hüviyet cüzdanlarile yedlerinde mevcut vesaikin birlikte getirmeleri icab eder. Vakti muayyenesinde galip yoklamasını yaptırmıyanlar 937 yılı ikramiye defterine dahil edilmiyeceklerdir. Bu gibilerin bilâhare vaki olacak müracaatlerinde mesmu olmıyacağı ilân olunur.

Dr. MEHMED IZZET

Emrazı dahiliye ve sariye mütehassısı

Muayenehane: Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 17 Baha Bey Apartımanı pazardan maada hergün 13 - 17 hastalarını kabul eder. Telefon: 23925

Beyoğlunda

TOKATLIYAN'da

Meşhur Maestro

ZOLTAN GUTH

idaresindeki

MACAR

TiPiK ORKESTRASINI

dinleyiniz.

İstanbul komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

Çanakkale Müs. Mevki Komutanlığı için 15 kalem malzeme açık eksiltme ile 18/1/937 pazartesi günü saat 14/30 da ihale yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 1580 lira 75 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin 119 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber ihale günü vakti muayyeninde Fındıklıda komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (3894)

İstanbul Vilâyeti Ziraat Direktörlüğünden:

Kartal, Kadıköy, Üsküdar İlçeleri çevresindeki ev ve köşklerin bahçelerini süsleyen çam ağaçlarında tahribat yapan kese tırtılları ile geçen sene olduğu gibi bu sene de ehemmiyetle mücadele yapılacaktır. Ağaçları bu haşerattan kurtarmak için tatbik olunacak mücadele şekli çamlarda görülen tırtıl keselerini toplamaktan ibarettir.

Bahçe sahipleri ve alâkadarların ağaçlarındaki tırtıl keselerini toplamaları 1528 No. lu kanun iktizasındandır.

Keseler bu ay içinde görülmeye başlayacağından muhterem halkın İkinci kânun sonuna kadar çamlardaki tırtıl keselerini behemehal toplamaları lâzımdır. Bu lâzimeye riayet etmeyenlerden mezkûr kanunun 28 inci maddesine göre on lira para cezası alınacağı gibi haklarında ayrıca takibatta yapılacağı ilân olunur. (3844)

İstanbul belediyesi İlânları

Karaca Ahmet mezarlığında fırtınadan yıkılmış olan servilerden 500 tanesi satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Bir serviye 625 kuruş bedel tahmin olunmuştur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve 234 lira 38 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 14/1/937 perşembe günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (İ.) (3836)

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

22/12/936 tarihinde ekseriyetin olmayışı yüzünden toplanamayan kuru ve yaş yemişçiler cemiyeti heyeti umumiyesinin 6/1/937 çarşamba günü içtimaa gelecek olanlarla toplanacağını bildirir, o gün saat 14 de hâl binası arkasında Ayazmakapısında İstanbul Bahçevan esnafı cemiyeti salonunda toplanacak olan heyeti umumiyeye kuru ve yaş meyvacılar cemiyeti azalarının hüviyet cüzdanları ile birlikte gelerek iştiraklarını dileriz. (3883)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

M. M. Vekâleti Deniz Merkez satın alma komisyonu reisliğinden:

Cinsi	Muhammen bedeli Lira	Teminat miktarı Lira
36 MAD 580 tipi ekimolâtör malzemesi	20310	1524

1 — Yukarıda cinsi ve bedeli ile teminat miktarı yazılı sekiz kalem Ekimölâtör malzemesinin kapalı zarfla münakasası, 15/Şubat/937 pazartesi günü saat 14 de Ankarada M. M. vekâleti binasındaki komisyonumuzda yapılacaktır.

2 — Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün Merkez Komisyonumuza ve nümunelerini görmek isteyenlerin de İstanbul Kasımpaşada Deniz Levazım satınalma komisyonuna müracaatları.

3 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanun hükümleri dahilinde vesaik ve teminatı havi mektuplarını eksiltme günü saat «13» e kadar komisyona vermiş bulunmaları. (3849)

Çankırı Sıhhat ve Içtimaî Muavenet Müdürlüğünden:

1 — Çankırı Memleket hastanesinin 99 kalemden ibaret ve muhammen bedeli 720 lira bulunan ilâç ve tıbbî malzemesi 24/12/936 tarihinden itibaren yirmi bir gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İstekliler bu husustaki şartnameyi ve ilâç listesini ve markalarını bedelsiz olarak görmek üzere İstanbul Sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüğü ile Çankırı Memleket hastanesi baş tababetine müracaatları.

3 — Eksiltme 14/1/937 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 de Çankırı vilâyeti Daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — Bedeli muhammene göre muvakkat teminat miktarı 54 liradır.

5 — Taliplerin bedeli muhammene nazaran yüzde 7,5 ve 15 hesabiyle teminat ve dipozito akçeleri ile birlikte mezkûr gün ve saatte Encümende hazır bulunmaları ilân olunur. (3878)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

1/1/937 tarihinden itibaren «Şark demiryolları» şebekesi Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarına ilhak edilmiştir.

Mezkûr hat işlerinin Sirkecide Dokuzuncu İşletme müdürlüğü tarafından tedvir edileceği ilân olunur. (3816)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

600 ton Mazot

Tahmin edilen bedeli 42000 lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü satınalma komisyonunca 18/1/937 tarihinde pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname iki lira on kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 3150 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (3810)

★

10 Ton Sarı Sabunlu Kösele
2 Ton Sarı Vakete

Tahmin edilen bedeli 26900 lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü satın alma okmsiyonunca 21/1/937 tarihinde perşembe günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname bir lira 35 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 2017 lira 50 kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (3811)

★

5/2/1937 tarihinde ihalesi yapılacağı ilân edilmiş olan 500 asit nitrik hakkındaki ilânın hükmü yoktur. (3760)

MEZHDUNARODNAiA KNiGA

Kousnetzki Most, 18 Moscou URSS

Sovyet ittihadının en meşhur yazıcıları, en salâhiyettar gazetecileri, en faal fotografçıları, en namlı ressamları

REVUE DE MOSCOU

Mecmuasında çalışırlar.

En selâhiyettar mütehassıslar tarafından yazılan makalelerle dolu, en güzel resim ve vesikalarla musavver ve haricî şekli de gayet zarif olan

REVUE DE MOSCOU

S. S. C. İ. nin şayanı hayret hakayıkile alâkadar olanlar için gayet elzem bir rehberdir.

REVUE DE MOSCOU senede 6 defa intişar eder. Rusyanın hayatı içtimaiyesinin tam bir mâkes ve dünyanın altıncı kısmında takip edilen sosyalist yapıcılığının en emin istihbarat kaynağını da takdim eder.

Aboneman ücreti:

1 seneliği 1,00, 6 aylığı 0,50, nüshası 0,25 Amerikan doları siparişler için:

Beyoğlunda HAŞET kitabevine müracaat.

Istanbul Gayrimübadiller komisyonundan:

D.No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Emlâk No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.	
96	Kartal	Çavuşoğlu deresi	8	9187 metre tarla	300	Açık arttırma
100	Kartal	»	3	7350 » »	240	»
103	Kartal	»	9	2296 » »	100	»
104	Kartal	»	10	3674,50 » »	230	»
105	Kartal	»	10	9187 » »	350	»
1377	Galata Emekyemez	Mürver	E. 3 Y. 7	43 metre arsa	310	»
1408	Ortaköy	Asmalı	2	64 » »	50	»
1453	Edirnekapı hacı Muhittin	Yağhane	15	89,50 » »	450	»
1536	Kınalıada	Livadya	20-22	1930 metre arsa	390	»
1957	Aksaray kâtip Kasım	Langabostanları ve Orta	E. 14 - 14 Mü. 47-47 Mü. Ada 841 Parsel:2	Ahşap iki hane ve kulübeyi müştemil bostanın 4/18 tam ve bir sehimin 1/14 his.	1000	Kapalı zarf
2263	Eğrikapı Avcıbey	E. Kutucu Y. Futacı	20	63 metre arsa	70	Açık arttırma
2282	Eğrikapı Avcıbey	» »	23	49,50 » »	50	»
4523	Yeniköy	Çiftekasap	E. ve Y, 6	Arsanın ½ his.	30	»
4092	Kumkapı Çadırcı Ahmet Çelebi	Gedikpaşa cad.	E. 66-68 Y. 86-88	Altında ütü fabrikasını havî bahçeli kâgir hanenin 120128/414720 his.	1800	Kapalı zarf
8039	Beyoğlu Şahkulu	E. Caddei kebir Y. Galipdede	E. 543 Y. 547 Mahallen: 21	Üstünde odası olan kâgir dükkânın 42/120 his.	2500	»

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 15/1/937 tarihine düşen cuma günü saat on dörttedir. Satış münhasıran gayri mübadil bonosiladır.

Sahibi Necmeddin Sadak — Umumi neşriyat müdürü: Enis Tii
Akşam matbaası